

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek G. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego l. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34.

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYSIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznościami i
poztą) miesięcznie . . . . . 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
cele wydawn. miesięcznie . 3-50 zł.

Rok VIII.

Kraków-Lwów, środa 23 stycznia 1935

Nr. 23 ABC

Bilans Banku Polskiego

WARSZAWA 22. 1. (PAT) W drugiej dekadzie stycznia zapas złota (w milionach złotych) wzrósł w Banku Polskim o 0.3 do 503.9 natomiast stan pieniędzy zagr. i dewiz obniżył się o 3 do 19.1. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł o 1 do 45.4. Pozytywnie „inne aktywne” i „inne pasywne” uległy wzrostowi, pierwsza o 2.7 do 13.5, druga o 0.7 do 182. Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 25.6 do 912.7. Pokrycie złotem wzrosło z 46.84 do 47.66% i przekracza normę statutową.

Katastrofalny stan bezrobocia

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). Według danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całego kraju, wynosiła w dniu 19 stycznia rb. 469.989 osób, wykazując wzrost bezrobocia o 19.919 osób.

W Łodzi liczba bezrobotnych wynosiła 44.586, wzrost o 2.789, na G. Śląsku 113.094 osób, wykazując wzrost w porównaniu z poprzednim tygodniem o 4.459 osób.

Min. Zawadzki ustąpi?

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). W kręgach politycznych krąży pogłoski, że niektórzy członkowie rządu domagają się przeprowadzenia gruntownej reformy podatków. Podobno odmienne zdania jest Minister Skarbu Zawadzki i stąd wyniki przypuszczenia, że możliwa jest zmiana na stanowisku Ministra Skarbu.

Przemówienia obrońców w procesie łódzkim

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.) Z Łodzi donoszą, że w procesie tamtejszych narodowców dziś przez cały dzień trwały przemówienia obrońców.

Danina na pokrycie niedoboru Izby Rzemieśln.

Izba Rzemieślnicza w Krakowie zamknęła ub. rok deficytem, na pokrycie którego zarząd m. Krakowa rozpiął pobór specjalnej daniny. Stawka wynosi 6 zł. na rzemieślnika wykupującego świadectwo VIII-iej kategorii, a tych właśnie jest najwięcej. Rzemieślnicy na prowincji płacić będą nieco mniej, od 3 zł. począwszy. Ogółem idzie o zebranie sumy 20.000 zł. tyleż bowiem wynosi deficyt budżetowy izby rzemieślniczej. Oczywiście w razie niezapłacenia wyznaczonej przez magistrat kwoty — grozi płatnikowi egzekucja. W tym roku jednak przewidziano udzielenie zwolnień od obowiązku zapłaty tym wszystkim rzemieślnikom którzy spowodowali ubóstwa będą na to zasługiwali, oraz wszystkim rzemieślnikom na terenach dotkniętych klęską powodzi.

Jedną z istotnych przyczyn niedoborów Izby Rzemieślniczej, jest zakupno kosztownego gmachu przy ul. św. Anny, mieszczącego biura izbowe. Gmach ten zakupił dawniej prezes Izby p. Wolny, obciążając ceną kupna budżet Izby na szereg lat.

BOMBAJ W pobliżu portu Karachi fale przewróciły łódź z 25 osobami. 19 spośród nich utonęło. Pozostałym udało się dopłynąć do brzegu i uratować.

Nie jeden, ale trzy projekty ordynacji wyborczej

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). Bardzo liczne i często sprzeczne ze sobą pogłoski o nowej ordynacji wyborczej do Sejmu, które nieustannie krążą w kręgach politycznych, są jak się zdaje, echem ścierania się poglądów na konferencjach b. premierów, odbywanych w tej sprawie. Prawdopodobnie wysunęto tam trzy różne projekty, opracowa-

wane przez premiera Kozłowskiego, marszałka Switalskiego i płk. Stawka.

Każdy z nich opiera się na innych podstawach. Które zwyciężą, niewiadomo. Coraz częściej słychać obecnie przypuszczenie, że dla załatwienia ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, zwołana zostanie na wiosnę r. b. nadzwyczajna sesja Sejmu.

Minister w roli dyrektora programowego Pol. Radja

Dziwne projekty posła Rubla

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). Po kilku dniach przerwy dziś zostały wznowione prace parlamentarne. W południe obradowała komisja prawnicza, oraz skarbowa. Na komisji prawniczej załatwiono projekt noweli do ustawy o prawie autorskim. Jak wiadomo, nowela ta przystosować ma ustawę do nowych warunków, w szczególności do rozwoju radiofonii.

Na uwagę zasługuje nowa zasada wprowadzona przez referenta posła Rubla z BB w zakresie radiowym. Mianowicie komisja na jego wniosek przyjęła przepis, według którego mogą być rozpowszechniane przez radio utwory,

których twórcy na to się nie zgodzili o ile tak zarządzi Minister Oświaty ze względu na wyższą użyteczność. Również honorarium ustala w tym wypadku Minister Oświaty. Od jego decyzji służy osobom zainteresowanym prawo żądania wyższego honorarium drogą skargi do sądu okręgowego, której wniesienie jednak nie wstrzymuje wykonania utworu.

Pozatem w Senacie odbyło się rano i popołudniu posiedzenie komisji budżetowo - skarbowej, na którym bez dyskusji załatwiono kilka drobniejszych działań prelliminarza, jak: Sejm i Senat, NIK. i Prezydent Rzplitej.

Obfity ilościowo program najbliższego posiedzenia Sejmu

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.) Kancelarja Senatu przesłała dziś Sejmowi projekt konstytucji.

Obecny projekt musi wejść pod obrady sejmowej komisji konstytucyjnej. Doład nie jest jeszcze ona zwołana. Również na porządku dziennym piątkowego posiedzenia Sejmu nie zamieszczono jeszcze sprawy konstytucji. Porządek ten jakkolwiek dość obfity, bo obejmujący 16 punktów, nie zawiera ważniejszych spraw. Mają być na niem

załatwione niektóre drobne projekty ustaw, omawiane ostatnio przez komisję.

Najważniejszą z nich jest zmiana ustawy o prawie autorskim; dalej wejdzie pod obrady szereg wniosków o wydanie sądom posłów, oraz pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw, również podrzędnego znaczenia. Większość z nich dotyczy ratyfikacji różnych umów międzynarodowych.

5.000 ulgowych paszportów do Czechosłowacji wystawią władze w bieżącym roku

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). Ministerstwo Skarbu wystosowało do wojewodów i starostów zarządzenia w sprawie wydawania paszportów ulgowych na wyjazd do Czechosłowacji.

W roku 1935 ma być wydanych 5.000 ulgowych paszportów, przyczem osoby ubiegające się o wyjazd nie mają obowiązku wykazywania konieczności wyjazdu. Czas ważności paszportu ma opiewać na 5 tygodni, zaś opłaty nie mogą przekraczać 105 zł. Władze paszportowe nie mają obowiązku uzależniania wydania paszportu do Czechosłowacji od zgody władz skarbowych. W wyjątkowych wypadkach mogą być za zgodą Ministerstwa wydane paszporty bezpłatne na wyjazd do Czecho-

słowacji, ale wówczas musi być przedłożone zaświadczenie lekarza. Wydawanie paszportów na powyższych warunkach zostanie wstrzymane, gdy liczba ich osiągnie 5.000 sztuk.

Sanacyjne zakusy na autonomję Śląska

KATOWICE 22. 1. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu sejmiku śląskiego poseł Witczak (Nar. Chrześc. Zjedn. Pracy) złożył deklarację w imieniu swego klubu, zajmując stanowisko w związku ze złożonym przez Śląską Radę Wojewódzka projektem ustawy skarbowej i prelliminarzem budżetowym. Klub Nar. Chrześc. Zjedn. Pracy solidaryzuje się całkowicie z przedsta-

wionem i przez wojewodę Grażyńskiego projektami finansowemi.

W związku z dobiegającym do końca pracami nad nową konstytucją, klub reprezentowany przez mówcę wysuwa następujące postulaty:

1) Ograniczenie suwerennej władzy sejmiku śląskiego 2) zniesienie nietykalności poselskiej, która niejednokrotnie wyzyskiwana jest dla antypaństwowej działalności, 3) zniesienie dyktet poselskich i przeznaczenie ich na cele politycy społecznej, 4) przebudowa systemu powoływania do życia statutowego ciała prowincjonalnego w ten sposób, aby sejm mógł stać się ośrodkiem pozytywnej pracy dla dobra ludności Śląska, 5) utrzymanie osobnego skarbu śląskiego.

Jednodniowy strajk włókiennarzy łódzkich

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł. G.). Z Łodzi donoszą, że w lokalu Związków Zawodowych odbyła się konferencja delegatów fabrycznych w sprawie proklamowania jednodniowego strajku protestacyjnego w łódzkim okręgu włókienniczym. Termin strajku ustalono na dzień 30 stycznia.

Strajk ma być protestem przeciwłamanu postanowień umowy zbiorowej i przeplisów ustawodawstwa społecznego przez fabrykantów. Związki robotnicze już dziś wydały odezwy wzywające do strajku.

Murzyńska wdzięczność wobec chlebobawców

PARYŻ 22. 1. (PAT) Prasa donosi o krwawym wydarzeniu w Cahors wywołanem przez murzyna. Pewien emerytowany urzędnik kolonialny zabrał ze sobą do ojczyzny 18-letniego murzyna pochodzącego z Brazzaville we francuskim Kongo. W dniu wczorajszym z niewyjaśnionych przyczyn murzyn napadł na swych chlebobawców i poranił ich ciężko nożem. Gdy na miejsce zaślęła przybyła policja, murzyn schronił się na strych domu i stamtąd począł razić policjantów zatrutymi strzałami z łuku. Dopiero gdy wyczerpał się zapas strzałów policja ujęła murzyna. W czasie walki dwóch policjantów zostało rannych.

Zajścia w Somali francuskiej

PARYŻ 22. 1. (PAT) Ministerstwo Kolonii donosi o zajściach w Somal francuskim. Rozruchy wybuchły w dniu 18 bm. w okręgu Dikil Akab. Tubulcy zamordowali administratora Bernarda, 16 milicjantów francuskich i 80-ciu tuziemców należących do innego szczepu.

Agencja Havasa komunikuje: Czynniki miarodajne donoszą, że incydent w Somal miał charakter wyłącznie lokalny i wynikał na tle waśni między plemionami: Aissama, pochodzącym z Abissynji i Issas, zaludniającym Somal francuskie. Krwawe zatargi między temi plemionami rozgrywały się już w r. 1932. Francuz inż. Bernard zginął zapewne przy próbie interwencji między skłóconymi tubulcami. W każdym razie wysłano z Dżibuty silne oddziały dla utrzymania spokoju.

DZISIEJSZA POGODA

Chmurno, miejscami mgliście lub drobne opady. Nocą na Podkarpaciu umiarkowany, pozatem lekki mróz, przechodzący w ciągu dnia w odwilż. Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry z kierunków zachodnich.

Forytowanie swolch

MOR. OSTRAWA, 22. 1. (PAT) Wielkie rozgoryczenie wśród robotników polskich w hutach trzynieckich na Śląsku wywołało mianowanie przez dyrekcję 5 sztygarów absolwentów czeskich szkół i członków czeskich organizacji. Jednocześnie dyrekcja wydalila sztygarów, którzy przyznawali się do narodowości polskiej.

Skazanie nac. red. „Slovaka“

BRATYSŁAWA, 22. 1. (PAT) Naczelny redaktor „Slovaka“ Karol Sidor, który swego czasu był również redaktorem odpowiedzialnym niewychodzącego obecnie autonomistycznego pisma humorystycznego „Osa“ został przez sąd apelacyjny w Bratysławie skazany na 1 miesiąc więzienia spowodu ukazania się w tym piśmie antyczeskiego wiersza humorystycznego.

Silne mrozy w krainie słońca

RZYM, 22. 1. (PAT) Od kilkunastu dni panują w całym Włoszech silne mrozy. Na południe od półwyspu Apenińskiego spadły obfite śniegi. Najniższą temperaturę minus 16 stopni zanotowano w Bolonii, a w Rzymie i w Neapolu minus 7 stopni. Na Sycylii spadły śniegi.

Z turnieju hokejowego w Davos

DAVOS, 22. 1. (PAT) W turnieju pocieszenia Polska pokonała bezapelacyjnie Belgię 12:2 (5:1, 4:1, 3:0).

W 2 rundzie w 1 grupie Czechosłowacja pokonała Włochy 5:1. w drugiej grupie Szwajcaria zremisowała z Austrią 1:1.

Z procesu Hauptmana

NOWY JORK, 22. 1. (PAT) W dalszym ciągu rozprawy we Flemington zeznawał jako świadek urzędnik skarbu amerykańskiego oświadczając, że w dniu wpłacenia okupu za dziecko Lindbergha tj. 2 kwietnia 1934 Bruno i Anna Hauptmanowie mieli w banku na rachunku bieg. 203 dol. w gotówce i papiery wartościowe na 100 dol. Następnego dnia na rachunku Hauptmanów znajdowało się 44.486 dol. Od tego dnia Hauptman przestał grać na giełdzie, podczas gdy przedtem nabywał walory do 50.000 dol.

Powstanie w Meksyku

MEKSYK, 22. 1. (PAT) W Loreto w stanie Zacatecas doszło do krwawego starcia, w którym ranny został gubernator stanu, de Esperanza. Pozatem są dwie osoby ranne i dwie zabite. W Durango powstańcy zaatakowali policję i zdołali go wykołać. Maszynistę zamordowano. Padło przytem 8 powstańców i trzech żołnierzy. Durango jest stolicą wspomnianego stanu Zacatecas.

Kronika telegraficzna

PARYZ. Byli wiceprzewodniczący najwyższej rady wojennej gen. Weygand wyjechał do Hiszpanji, skąd po upływie jednego miesiąca uda się do Marokka.

TOKIO W magazynach portowych w Kobe wybuchł wielki pożar, który zniszczył wielkie zapasy ryżu. Istnieje podejrzenie, że ogień został podłożony.

TARTU Obchód z okazji 15 rocznicy estońskiego związku inwalidów zgromadził przedstawicieli inwalidów polskich, łotewskich, i fińskich. Związek inwalidów polskich reprezentował poseł mjr. Wagner.

NOWY JORK W Straford w stanie New Hampshire spadł wirowiec (autoziro) Oficer pilot poniósł śmierć.

NOWY JORK. Nagła odwilż, jaka nastąpiła po niedawnych burzach śnieżnych, wywołała w północno-zachodnich Stanach wielkie powodzie i co za tem idzie duże szkody materialne.

Kto wygrał?

WARSZAWA 22. 1. (Tel. wł.) W dzisiejszem ciągnięciu Państwowej Loterii Klasowej padły wygrane na następujące numery:

20.000 zł. na nr. 150261.
2.000 zł. na nr. 62148 73417 106738 121846.

1.000 zł. na nr. 17065 20311 53102 56020 100016 136980 157503.

Od lat nie pamięta Lwów tak świetnej komedii, obfitującej w szereg arcykomicznych do łez rozśmieszających sytuacji, jak

Ceny normalne. Zniżki ważne.

„Pan bez mieszkania“
10430 Kino ATLANTIC

Times o stosunku Polski do Francji i paktu wschodniego

LONDYN, 22. 1. (PAT) Times w depeszy swego korespondenta warszawskiego stwierdza, że podczas gdy rząd polski byłby w zasadzie skłonny przystąpić do konwencji austriackiej, to negatywnie stanowisko kół międzynarodowych polskich wobec paktu wschodniego nie uległo zmianie.

Oficjalne stanowisko wobec Francji było ostatnio stanowczo bardziej poednawcze ze strony rządu polskiego. Widoczna jest tendencja wyrównania, — jeśli cena nie będzie zbyt wysoka, — wszystkich nieporozumień, które zamoczyły stosunki polsko-francuskie w ciągu ostatniego roku, lecz chęć przywrócenia sołuszu polsko-francuskiego do jego dawnej żywotności nie idzie tak daleko,

aby miano zgodzić się na pakt wschodni.

ZAMIAST PAKTU WSCHODNIEGO — PAKT TRZECH

RZYM, 22. 1. (PAT) Tribuna omawiając w korespondencji z Genewy deklarację złożoną przez min. Lavala przedstawicielowi „Izwestiji“ na temat projektu paktu wschodniego pisze: W Genewie przypuszczają, że po oświadczeniu Polski, która nie przystąpi do paktu wschodniego w rachubę wchodzi inny sposób załatwienia tej sprawy, mianowicie wzmocnienie przyjaźni francusko-sowieckiej. Mówi się o układzie we trójkę, który oblałby Francję, Czechosłowację i Sowiety.

Szczegóły sprzedaży kolei wsch. - chińskiej

TOKIO, 22. 1. (PAT) Japońska agencja urzędowa donosi, iż doszło do definitywnego zawarcia układu w sprawie sprzedaży kolei północno-mandżurskiej. Delegacja sowiecka odwołała się jeszcze do Moskwy o instrukcje w sprawie sposobu zwalniania sowieckich urzędników kolejowych.

Cena sprzedażna kolei północno-mandżurskiej wynosi 140 milj. jen, zaś odszkodowanie dla zwolnionych urzędników sowieckich wyniesie 30 milj. jen. Jedna trzecia ceny ma być wpłacona przez stronę nabywającą w gotówce, zaś 2/3 w towarach, a mianowicie w ryżu, jedwabiu surowym, miedzi, soli i aparatury elektrycznych. Lista towarów nie obejmuje materiałów wojennych. Havas dodaje, że ostateczne zredagowanie umowy w sprawie sprzedaży potrwa miesiąc.

Tylko wedle ostatnich modeli paryskich i wiedeńskich z pierwszorzędnym materiałom

PLASZCZE z FUTREM 70.—
już od zł.

SUKNIE z welay, jedwabiu, aksamitu już od zł. 35.—

Konfekcja damska

„FEMINA“

pl. Halicki 12a (I piętro)
róg ul. Batorego

P. T. Urzędnikom państw. i Nauczycielstw
udzielamy dogodnego kredytu. 1941

„Urok życia“ - w Moskwie

WARSZAWA, 22. 1. (Tel. wł. G.) W związku z zaproszeniem Polski do wzięcia udziału w międzynarodowym festiwalu filmowym w Moskwie, odbył się pokaz filmów krajowych w obecności przedstawicieli komisji międzyministerialnej, w skład której weszli: szef biura filmowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, naczelnik wydziału w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i

reprezentant Ministerstwa Oświaty.

Po obejrzeniu kilkunastu filmów, komisja przyznała pierwszeństwo filmowi „Młody las“. Drugie miejsce zajął film pt. „Urok życia“. Oba te obrazy wystane będą 25 bm. do Rosji. W Moskwie nastąpi powtórne ich wyświetlenie i ocena w obecności przedstawicieli komisji międzynarodowej.

Uroczystość w Teatrze Wielkim we Lwowie

ukraińska czy „ukraińska“?

W najbliższą niedzielę tj. 27 bm. odbędzie się o godz. 11.30 w lwowskim Teatrze Wielkim uroczysty koncert dla uczczenia 17 rocznicy ogłoszenia niepodległej republiki ukraińskiej w Kijowie w dniu 22 stycznia 1918 r.

Obchodzenie tej rocznicy we Lwowie nie będzie zapewne przyjemne dla naszego wschodniego sąsiada, który zresztą w podobnych wypadkach u siebie robi sobie jeszcze mniej ceremonii. Ostatecznie zresztą rocznicę święci tylko jeden odłam jednej z narodowości Rzeczypospolitej, co wobec należenia Polski do krajów cywilizacji europejskiej nie może budzić żadnych obcych zastrzeżeń. Ale w dniu tym te same sfery święcą inną jeszcze rocznicę, którą powinno się bli-

żej zainteresować polskie społeczeństwo. Jest to 16 rocznica ogłoszenia również w Kijowie — w dniu 22 stycznia 1919 r. — zjednoczenia w jedno państwo ówczesnej Ukrainy naddnieprzańskiej — nazywanej Wschodnią — z t. z. Ukrainą Zachodnią tj. tworem politycznym zorganizowanym na ziemiach Małopolski Wschodniej i walczącym z Polską na śmierć i życie.

Lwowska prasa „ukraińska“ przepelniona jest aluzjami, świadczącymi, że obie rocznice święcone są równocześnie. Jeżeli tak jest, to mamy prawo zapytać się dlaczego ta uroczystość odbywa się w Teatrze Wielkim. Czyż naprawdę wolno obchodzić publicznie rocznicę aktów politycznych stających oderwanie części ziem polskiej od Polski?

Różnica dat 22 stycznia 1918 i 22 stycznia 1919 nic tu nie znaczy. Prasa ruska już pisze, a społeczeństwo ruskie i tak utrwali się w mniemaniu, że chodzi tu o obie rocznice. A zresztą aktu 22 stycznia 1919 dokonało państwo, które początek swój wyprowadzało z aktu 22 stycznia 1918.

Jakżeż więc będzie z temi rocznicami? Normalnie biorąc, sąd karze tych, którzy podobne rocznice — jak ta z 22 stycznia 1919 — święcą publicznie. We Lwowie jednak zaczyna się prowadzić politykę niebardzo zrozumiałą dla tutejszych Polaków.

Jak odbędzie się oddanie Saary Niemcom?

PARYZ, 22. 1. (PAT) Z Saarbrücken donoszą, iż urzędnicy cudzoziemcy wyznaczeni przez Ligę Narodów pełnić będą swą służbę do 28 lutego br. Dnia 1 marca przybędzie do Saary komisarz Rzeszy dla spraw Zagłębia Saary Bürkel, który w imieniu rządu niemieckiego przejmie z rąk przewodniczącego komisji rządzącej Knoxa władzę na terenie nie plebscytowym.

2.500 emigrantów przekroczyło granice Francji

PARYZ, 22. 1. (PAT) Ministrowie Herriot i Regnier oświadczają, że w wyniku plebiscytu saarskiego przybyło do Francji z Saary 2.500 osób, w tem 1793 mieszkańców Saary, 442 cudzoziemców i 85 Francuzów. Uchodźców rozlokowano jak następuje: 612 w Tuluzie, 212 w Montauban, 187 w Carcassonne, 102 w Ariège i 442 cudzoziemców w Strasburgu.

Agencja Havasa donosi z Saarbrücken, że z rozporządzenia władz sądowych, został aresztowany komisarz Tilk z Hostenbach, który miał od władz Rzeszy zlecenie aresztowania Meyera. Meyer, jak doniosły poprzednie depesze, został podczas ujęcia go przez policję saarską zastrzelony.

11-letnia rocznica śmierci Lenina

MOSKWA, 22. 1. (PAT) Na wczorajszym wielkim zgromadzeniu odbytym z okazji 11 rocznicy śmierci Lenina obecni byli najwyżsi przedstawiciele władz sowieckich ze Stalinem, Mokołowym, Kaganowiczem, Woroszyłowem i innymi na czele.

Przemówienie poświęcone pamięci twórcy bolszewizmu wygłosił Kalinin, który omawiając działalność Lenina oświadczył, że od czasu, gdy Zinowiew i Kamieniew w dniach październikowych uciekli z pola walki, Lenin nazwał ich dezertierami, którzy przeszli właściwie już do obozu kontrrewolucyjnego. — nie wiele można dorzucić do tych słów. Można powiedzieć jeszcze tyle, że obaj są terorystami, którzy skierowali swą działalność przeciw klasie pracującej i jej przedstawicielom. Czy słowa wypowiedziane przez Lenina 17 lat temu nie są jeszcze aktualne obecnie? — zakończył Kalinin.

Wilki zagryzły 9-letniego chłopca

KISZYNIEW, 22. 1. (PAT) Na południu Besarabii w powiecie kahulskim wydarzył się tragiczny wypadek. Pewien włóczęganin wracający wraz z synem do domu na saniach został napadnięty przez stado wilków. Chłop wystrzałem z dubeltówki zabił jednego wilka, reszta uciekła. Gdy chłop zsiadł z sani, chąc zabrać zabitego wilka, konie sposzyły się i poniosły sanie, w których znajdował się 9-letni chłopiec. Chłop zaalarmował wówczas mieszkańców sąsiedniej wsi. Pomoc okazała się jednak spóźniona. W odległości kilku kilometrów znaleziono tylko szczątki chłopca rozszarpane przez wilki oraz zagryzione konie.

Schlösserowskie zakłady będą uruchomione

ŁÓDŹ, 22. 1. (PAT) Syndyk masy upadłościowej włókienniczych zakładów Schlösserowskich w Ozorkowie zawarł ostateczną umowę z dzierżawcą zakładów Voglem na rok 1935. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 1935 r. Tenuta dzierżawna wynosi 320.000 zł. W związku z zawarciem umowy wszystkie oddziały fabryki uruchomione zostaną dnia 31 bm.

Głos z Warszawy

P. Giertych o sprawie ruskiej

II. W Polsce przedrozbiorowej spolszczyło się to, co — było społeczeństwem. Ludność wiejska jeszcze wówczas częścią społeczeństwa nie była, znajdowała się poza jego nawiasem. I dlatego ogólny nurt ewolucji stosunków w Polsce przedrozbiorowej ludności tej nie zdążył ogarnąć. Gdyby nie było rozbiorów, proces polonizacji byłby przeniknął i w masy. Lud wiejski, w miarę procesu demokratyzacji stosunków, byłby wchodził w społeczeństwo, to samo społeczeństwo, do którego należała już miejscowa szlachta i duchowieństwo, to jest w społeczeństwo polskie. Byłby się polszczyli: Mowa ruska, białoruska, litewska, łagalska byłyby tem, czem jest dziś narzecze kaszubskie, góralskie, kurpiowskie: gwara ludowa.

Niestety, rozbiory przyszły, zanim się proces demokratyzacji dokonał. Proces ten odbył się w innych całkiem warunkach, — pod rządami zaborczy. Lud ruski odcięty został od społeczeństwa polskiego, — dźwigając się w hierarchii społecznej, biorąc udział w życiu publicznym, wytwarzał sobie środowisko własne. Trudno się temu dziwić, że lud ruski nie wszedł organicznie w społeczeństwo polskie: nawet i emancypacja ludu polskiego nie dokonała się w najwcześniejszej wziętej pod zabór dzielnicy, bez tarć. Dowodem — rzeź galicyjską — w etnograficznie polskim Tarnowskim i Bocheńskim.

Ze kresy byłyby się spolszczyły, gdyby nie rozbiory, dowodzi fakt, iż duża część ruskiego i litewskiego ludu spolszczyła się tam, gdzie początek procesu demokratyzacji przypadł jeszcze na koniec rządów całkowicie, lub częściowo polskich. Galicja dostała się pod zabór — bardzo ciężki i dotkliwy — już w roku 1772. Inne dzielnice przeżyły jeszcze w Polsce dwudziestoletni okres reform epoki stanisławowskiej. I przeżyły następnie rządy polskie częściowo, — rządy, których szczątki w Królestwie i na Litwie utrzymały się aż do roku 1863. — To też lud ruski i unicki na Chełmszczyźnie a zwłaszcza na Podlasiu, ujawnił w końcu wieku XIX-go gorący polski patriotyzm i dzisiaj jest w swej masie ludem polskim. A na Wileńszczyźnie, a nawet w niektórych okolicach Kowieńszczyzny i Inflant, zjawili się w wieku XIX i XX wielkie masy ludności polskiej, powstałej bynajmniej nie wskutek kolonizacji, lecz wskutek polszczenia się ludności miejscowej.

Spółeczeństwo polskie w ziemi Czerwieńskiej w wieku XIX żyło jeszcze instynktownie tradycjami przedrozbiorowego sposobu myślenia, to jest uważało miejscowych Rusinów za „nasz lud“. Niestety, ten sposób myślenia był już wówczas anachronizmem. Ów „nasz lud“ był już żywiołem odrębnym, organizującym się w społeczeństwo, narodził się naszemu wrogowi i używanym przez rząd zaborczy jako taram do rozbijania naszej siły politycznej w Galicji.

Śmiała i stanowcza decyzja starej generacji obozu wszechpolskiego, owa plejada działaczy ziemi Czerwieńskiej, na której czele stanął prof. Głabiński, a do której wszedł następnie także i prof. Grabski, sprawiła, że większość społeczeństwa polskiego w Galicji zdołała w tym przestarzałym, a więc szkodliwym sposobem myślenia zerwać. Nastąpił okres kilkudziesięcioletniej, uporczywej walki narodowościowej we Wschodniej Galicji, walki, która z natury rzeczy miała z naszej strony charakter defen-

sywny, a której mamy to do zawdzięczenia, iż maximum tego, co można tam było dla polskości przed naporem ruskim uratować, zostało uratowane. Nawiasem mówiąc, szkoda wielka, że i dzisiaj walka ta — walka zorganizowanego społeczeństwa — nie jest z należytą energią prowadzona. Wszak warunki, w jakich się Ziemia Czerwieńska znajduje, są dość podobne do przedwojennych; pewne rzeczy zmieniły się wprawdzie na lepsze, ale inne znowu zmieniły się na gorsze. Rząd nie prowadzi narodowo - polskiej polityki, atmosfera, panująca w życiu zbiorowym, naogół nie jest atmosferą państwa narodowego. Toteż jedyną narazie metodą przeciwstawienia się aktywności „ukraińskiej“ jest aktywność społeczeństwa polskiego, posługująca się zwykłymi metodami nie opierającej się o aparat państwowy, społecznej walki narodowościowej.

Ale rządy „sanacji“ — to jest w życiu polskim epizod. Trwała zmiana w położeniu sprawy ruskiej jest odbudowanie państwa polskiego. Jest obok tego utrwalenie się rządów sowieckich

Sroda
23. I. 1935
godz. 19-1a

HERBATKA
STRONNICTWA NARODOWEGO
z ref. prof. Wacława Komarnickiego
posta z Wilna
n. t. „DYKTATURA PARTJI“

Sala
Stronnictwa
ul. Piłsudskiego 11 l.p.

nad Dnieprem, dzięki czemu sprawa ruska redukuje swój realny polityczny wpływ do terytorjum niewielkiego i nie tworzącego zdolnej do samoistnego życia, geopolitycznej całości.

Moim zdaniem — nie mogę mieć oczywiście do nikogo o to pretensji, jeśli tego zdania nie podziela — istnieją warunki potem, by sprawę ruska, jako sprawę „ukraińską“, jako sprawę wielkiego politycznego znaczenia, zlikwidować.

Uważam, że polityka narodowa wobec Rusinów powinna — oczywiście nie dziś, lecz po ustaleniu się w Polsce rządów narodowych — nawrócić do tradycji przedrozbiorowej. Naszym dążeniem powinno być, by z ludem ruskim stało się to, co się wcześniej stało z ruską szlachtą, to jest, by się stał częścią narodu polskiego. A z językiem ruskim, to, co się stało z mową pomorskich Kaszubów i mazowieckich Kurpiów: by zredukowana została do roli gwary.

Nie jest to program na dziś. Ale coś.

Czeska partja szykanuje Polaków

Warszawska prasa codzienna zamieszcza depezę P.A.T. ze Śląska zaolzańskiego donoszącą, że dwie czeskie instytucje kredytowe — we Frydku i Miastku — wypowiedziały rolnikom Polakom wszystkie wierzycielności hipoteczne. Chodzi tu ma o duże kwoty — 5 milionów koron czechosł. tak, że dłużnicy — Polacy mają noż na gardle.

Równocześnie ci sami dłużnicy otrzymują zapewnienia, że wypowiedzenia te zostaną cofnięte, o ile dłużnicy zapiszą się do polskiej sekcji czeskiego stronnictwa agrarnego oraz posła dzieci do czeskich szkół. Z powodu tej depezy pisze „Gazeta Warszawska“ następująco:

Historja naszego rozgraniczenia z Czechosłowacją zawiera w sobie wiele smutnych dla Polaków wspomnień. Ze względów na całość naszej polityki, chcielibyśmy o nich zapomnieć, nie możemy jednak zapominać o naszej ludności, która znalazła się na obszarze państwa czechosłowackiego.

Polityka, jaką się wobec niej stosuje, nie jest dla nas rzeczą obojętną. Ludność ta ma wszelkie prawo do zachowania swojej polskości i swoich warsztatów pracy.

Dlatego też, o ile wiadomości P.A.T., są ścisłe, musimy z dużym ubolewaniem podkreślić, że ze strony czeskiej nie wszystko w tej sprawie jest w porządku.

Od siebie możemy dodać, że historja z zapisywaniem — do czeskiej partji agrarnej jest prawdopodobna. Trzonym tej partji są oczywiście agrariusze czescy, ale partja usiłuje rozciągnąć swą wplyw i na inne narodowości w republice czechosłowackiej. Walczy więc o wplywy z katolickimi ludowcami-autonomistami w Słowacji, ma sekcje niemiecką w Czechach i na Morawach, węgierską w powiatach naddunajskich, ruską na Zakarpaciu. We wszystkich tych językach wydaje własne organy prasowe a dla Rusinów karpaccich nawet w dwu wersjach: staroruskiej i noworuskiej (ukraińskiej). Ponieważ zaś zbliżają się wybory do parlamentu czechosłowackiego, agrariusze wpadli widocznie na pomysł uzupełnienia swojej partji jeszcze sekcją polską. Metody z kredytami hipotecznymi nie są z pewnością zarezerwowane wyłącznie dla Polaków, tylko są typową robotą partyjną, której nie brak w innych krajach. Mniej już jest prawdopodobne, że agrariusze żądają przeniesienia dzieci polskich do szkół czeskich. Na Śląsku zaolzańskim jednak mogły w tym wypadku z kombinacjami agrariuszy spleść się kombinacje szowinistów z pod znaku czeskiej Maticy. W rezultacie zaś cierpią na tem Polacy obywatele Czechosłowacji. Nie obchodzą nas wewnętrzne stosunki w państwie cze-

chosłowackim z tem jednak zastrzeżeniem, by te stosunki nie godziły w narodowe prawa naszych rodaków zaolzańskich. Dlatego też solidaryzując się najzupełniej z „Gazetą Warszawską“ musimy powiedzieć, że partja agrariuszy — o ile rzeczywiście postępuje tak jak P.A.T. donosi — więcej szkody przynosi republice Czechosłowackiej, niż własnej organizacji pożytku. I dlatego też powinni odpowiedzialni kierownicy centrali agrariuszy w Pradze wpłynąć odpowiednio na swoich partyjnych towarzyszy na Śląsku.

Ameryka pod znakiem optymizmu

Liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych przekracza obecnie 10 milionów, a co gorsza, z tych 10 milionów — wedle oświadczenia prezydenta Roosevelta około cztery miliony nie mogą wogóle liczyć na znalezienie jakiegokolwiek pracy, są już „nie do użycia“.

Podatki rosną ustawicznie — i nic nie wskazuje, by w najbliższej przyszłości sytuacja ekonomiczna uległa wydatnej zmianie na lepsze.

A jednak — Amerika rozpoczęła Nowy Rok pod znakiem zdecydowanego optymizmu. Panuje ogólne przekonanie, że zaczyna się nowa era, era po myślności.

Już dziś łatwiej o pieniądze, dotąd chowane troskliwie. Już fabrykanci samochodów przygotowują się do znacznie wzmoczonej produkcji, a dzienniki przynoszą całe strony reklam i ogłoszeń, dobrze płatnych.

Na Florydzie, od 3 lat niemal zupełnie opustoszałej roi się znowu od turystów, wszystkie teatry N. Jorku pracują pełną parą, a słynna Metropolitan Opera gra przy wysprzedanej doszczętnie sali.

Amerykani są poprostu zasugerowani. Dużo wpłynęło na to akcja wdrożona przed rokiem przez prez. Roosevelta i magiczne trzy litery N. R. A.

Całe społeczeństwo otrząsnęło się z przygnębienia wywołanego kryzysem. Dziś spogląda ono w przyszłość z otuchą, w mocnym przekonaniu że najgorsze już minęło i że nadchodzi lepsze czasy.

A bezrobotni?... Niech się o nich rząd troszczy. Przewidziane są przecież na ogromną skalę rozmaite roboty publiczne. Kto młody, zdrowy, znalazł pracę.

co ma dopiero w przyszłości przynieść owoce, musi już dziś być powoli przygotowywane. I dlatego nawet pod rządami sanacyjnymi — mimo stosowania w zasadzie nadal przedwojennego programu działania — nie możemy czynić rzeczy, któreby nam później dokonanie zwrotu od polityki defensywnej, do polityki ofensywnej (asymilacyjnej) utrudniało. Do takich właśnie rzeczy należy propaganda katastru narodowościowego, któryby między Polakiem i Rusinem ustanowił nieprzekraczalną, prawną i psychologiczną przegrodę. Nie sądźmy, że politykę asymilacyjną dopiero nasze wnuki będą mogły prowadzić. Konjunktura dla tej polityki może się zjawić nawet bardzo szybko. Już dzisiaj inne są zupełnie nastroje wsi ruskiej, przynajmniej w niektórych okolicach (zwłaszcza na Huculszczyźnie, ale nie tylko tam), niż np. w roku 1930. Pokolenie już w Polsce urodzone, ma 15 lat. To też już dzisiaj powinniśmy pracować nad obmyśleniem systemu, przy którego pomocy będziemy w nowych warunkach Rusinami rządzić. Przecież nie będziemy się w nieskończoność bronić przed nimi! Przyjdzie czas, że będziemy musieli zacząć ich atakować. I zamiast walczyć o zagrożone dusze polskie w Ziemi Czerwieńskiej — pracować nad arabianiem na pożądaną dla nas modłę dusz ludu ruskiego.

Oczywiście, trudno jest streścić w jednym artykule to, co było tematem książki i szeregu artykułów, książkę uzupełniających. Ale nawet z tego, co powiedziane wyżej, wynika chyba jasno, jak daleki jestem od myśli o „ugodzie“.

Jestem zwolennikiem spolszczenia Rusinów — a tem samem przeciwnikiem doktryny „ukraińskiej“. Jestem więc tem samem przeciwnikiem nietylko „ugody“, ale jakiegokolwiek pertraktowania z tymi, co te doktryny wyznają. My, naród polski, jesteśmy gospodarzami w Polsce i z nikim nie potrzebujemy zawierać umów co do tego, jak mamy Polskę urządzić. A jeśli ktoś nam w naszym gospodarowaniu we własnym państwie przeszkadza — to żelazną ręką powinniśmy brać go w cugle.

Ale to nie znaczy, byśmy ich mieli traktować zasadniczo, jak obcych ludzi, jak np. żydów. Znam pewne miasta przemysłowe w Królestwie, opanowane całkowicie przez komunistów. Uważam, że robotników polskich w tem mieście trzeba pakować do więzienia, póki są komunistami. Ale równocześnie być gotowym do przyjęcia ich z otwartymi rękoma w nasze szeregi, gdy za przykładem tylu innych robotników oni sami, lub jeśli nie oni, to ich młodszy bracia, którzy wejda w życie za lat dwa lub trzy, zmienia przekonania i staną się narodowcami. Otóż wydaje mi się, że podobna powinna być na przyszłość nasza postawa wobec Rusinów. Trzeba walczyć z „ukrainizmem“ jako z doktryną. I żadnych ugod z nimi nie zawierając, tak jak się ich nie zawiera z komunizmem. Ale wyznawcom tej doktryny, zwłaszcza tym mniej gorącym, tym tworzącym szary, bezzbarwny tłum, oraz ich synom, nie zamykać na przyszłość drogi do polskości.

Jędrzej Giertych

Echa dnia

Kto winien, że mamy taki klepski Sejm?

Nad tą kwestją zastanawia się konserwatywny „Czas”. Stwierdza on w artykule wstępym, że Sejm polski jest znacznie usunięty w cień, że jest negligowany i właściwie ledwie tolerowany. „Czas” sądzi, że główną przyczyną tego nie jest konkurencja ustawodawcza rządu, który corocznie dekreduje setki rozporządzeń w sprawach bardzo ważnych. Według „Czasu” Sejm nie nadążyłby nigdy, gdyby te rozporządzenia — niezbędne w państwie tak etatystycznym, jak nasze — miały być uchwalane przez Sejm. Właściwą przyczyną upadku Sejmu, jako instytucji o najwyższym znaczeniu dla państwa jest według „Czasu” — słusznie naszym zdaniem — rezygnacja Sejmu z uprawnień budżetowych.

Winę za ten niewątpliwie anormalny stan rzeczy ponosi zarówno rząd, jak i Sejm, ten ostatni w większym stopniu od pierwszego. Wina rządu polega na tym, że składa Sejmowi projekt budżetu, który nie odzwierciedla ściśle naszej gospodarki fiskalnej. Wina Sejmu jest przede wszystkim to, że się tej ściśłości nie domaga, oraz że żadnych prawie własnych koncepcyj, wniosków czy zastrzeżeń, do budżetu nie wnosi. Budżet wychodzi z Sejmu prawie bez zmian.

Któż za to winę ponosi w Sejmie? „Czas” wprowadzić usiłuje napomknąć tu coś o opozycji, ale ostatecznie musi przyznać, że winne jest przede wszystkim B. B.

Posłowie z Bloku powinni się zdobyć na pewną dozę zdrowego krytycyzmu, na własny pogląd, na własną inicjatywę. Tymczasem tego prawie, że nie ma...

...I to jest dla Sejmu zabójcze. Nie konstytucyjne ograniczenie jego uprawnień, nie przerzucanie części normodawstwa do dekretów, ale jałowość pracy budżetowej sprawia, że nasz parlament coraz bardziej zasługuje na nazwę „Scheinparlamentu”. Posłowie z Bloku, przynajmniej ci spośród nich, którzy rozumieją groźące niebezpieczeństwo powinni się nad tem poważnie zastanowić. Inaczej bowiem z jednej ostateczności musimy w sposób nieunikniony wpaść w ostateczność drugą.

Posłom z Bloku zastanowienie się nie pomoże. Porządny Sejm musi być porządnie wybrany. Tymczasem poseł z Bloku — a zwłaszcza konserwatysta — nie jest porządnie wybrany i dlatego musi się ciągle oglądać na tych, którzy mu dali

Żydzi apelują o pomoc z Anglii i Ameryki

Żydostwo w Ameryce w końcu grudnia 1934 r. i w początkach stycznia urządziło szereg zjazdów i konferencyj poświęconych pomocy żydostwu w Europie. Aby uzasadnić słuszność próśb o zasiłki dla żydostwa w Polsce, loża Bnei Brith w Warszawie zwołała w w pierwszych dniach bm. zebranie działaczy żydowskich, poświęcone zadokumentowaniu przed wyższymi instancjami w Ameryce złego stanu materialnego żydostwa w Polsce.

Sen. Rubinstein, rabin z Wilna, wygłosił na niem referat o sytuacji żydostwa w Polsce. W roku zeszłym zebrano w Ameryce 1 i pół ml. dol. dla żydów w Europie. Z tego zaledwie 5 procent poszło na żydów w Polsce. Resztę prawie całkowicie rozdano w Niemczech. W Anglii zebrano 300 tys. f. szt. — oddano to żydom w Niemczech:

„— Pomimo przykrego uczucia, musimy krzyczeć, że dym okropnego pożaru w Niemczech nie powinien przyślaniać okropnego obrazu naszej gospodarce ruin, sięgającej fizycznego (!) zniszczenia 3 i pół milj. żydów (!) w Polsce”.

Sytuacja żydów w Niemczech jest tragiczna:

„— Jest to jedno z największych nieszczęść w historii żydostwa, ale to nieszczęście nie może być usunięte przy pomocy pieniędzy. Natomiast polskiemu żydowi można pomóc pożyczką 100 zł z kasy bezprocentowej i prawie postawić go na nogi”.

Gdy mówcę proszono ostatnio w Londynie, aby zobrazował nędzę żydów w Polsce, użył języka „medrców” żydowskich:

„— Gdyby wszystkie morza były napełnione atramentem, gdyby wszystkie lasy składały się z piór do pisania, gdyby całe niebo było papierem, gdyby wszyscy ludzie byli pisarzami — nie można byłoby opisać tej nędzy”.

W końcu:

„— powzięto uchwałę, aby wysłać telegraficzną odezwę do konferencji „Joint” w Nowym Jorku o niezbędności śpiesznej pomocy żydostwu w Polsce”.

Czy parafia grecko - kat. w Krakowie przyłączona zostanie do administratury ks. dr. Maściucha?

Lwowskie „Dziło” zajmuje się sprawą parafii greko - katolickiej w Krakowie, która należy do przemyskiej diecezji greko - katolickiej. Obecnie miejsce proboszcza nie jest tam obsadzone, a administratorem parafii jest od paru lat ks. dr. Chruszcz. O parafię tę starał się — tak podaje „Dziło” — ks. Wasył Kuźma, emeryt, major W. P., który pierwszy z księży greko - katolickich zgłosił się w r. 1923 na stanowisko kapelana w armii polskiej. Ks. Kuźma, który — jak podaje „Dziło” — jest świadomym ukraińcem, cieszył się poparciem gen. W. P. Ks. Niezgody i wojewody krakowskiego p. Kwaśniewskiego. Wojewoda Kwaśniewski jakkolwiek z urzędu jest kołatorem parafii greko - kat.

mandat. Sejm z takich postów w większości swojej złożony musi być tem, czem jest: słabem echem referentów ministerjalnych. R.

krakowie, nie mógł się przyczynić do zamianowania proboszczem ks. Kuźmy, gdyż przemyski biskup ks. Kocyłowski nie pomieścił ks. Kuźmy w ternie przedstawionem wojewodzie.

Teraz jednak wśród greko - katolików krakowskich krąży wieści, że krakowska parafia ma być przyłączona do administratury ks. dr. Maściucha. W tym wypadku ks. Kuźma zostałby proboszczem w Krakowie i zająłby jedno z ważniejszych miejsc w projektowanym łemkowskim seminarjum duchownym — „Dziło” wyraża nadzieję, że w tem seminarjum nie znajdą się jako wykładowcy i przełożeni księża greko - katolicki Starorusini, gdyż w ich gronie młodszych sił duchownych niema zupełnie, a starsze na te stanowiska się nie nadają.

W ten sposób pośrednio przyznaje „Dziło”, że hierarchia cerkiewna greko - kat. od pewnego czasu nie dopuszczała Starorusinów do studjów teologicznych.

Michał Choromański o chrześcijańskim znaczeniu cierpienia

Korzystając z pobytu w Pradze znane go pisarza polskiego Michała Choromańskiego, autora powieści „Zazdrość i medycyna”, przedstawiciela dziennika „Lidove Listy” uzyskał u niego wywiad, który ogłosił na łamach swojej gazety.

W wywiadzie tym p. Choromański porusza m. in. sprawę chrześcijańskiego poglądu na znaczenie cierpienia. „Zgadza się — mówił — z tem poglądem, że cierpienie podnosi człowieka z jakiejś wewnętrznej martwości do wyższego i pewniejszego poziomu moralnego. Zbliża go do zagadnień metafizycznych i mistycznych, uczy go prawdziwej miłości bliźniego. Religia jest wielkim niezgłębionym, osobistym i intymnym problemem. Dusza każdego człowieka przepełniona jest potrzebą wiary. Poznałem na sobie ciężar cierpienia, ale obecnie się wyleczył — i chciałbym wyspecjalizować się w naukach moralności i psychologii na podstawie bogatych doświadczeń, jakiem był w czasie swej choroby nabył”. (KAP).

Śmierć zapowiedziana na... 5 miesięcy naprzód

Znana była w Londynie postać sir Wincentego Caillarda, byłego dyplomaty i wybitnego finansisty.

Sir Wincenty zmarł przed rokiem. W jakimś pół roku później pojawiła się na rynku księgarskim niezwykła książka. Autorem jej — wedle informacji wydawców — był sir Wincenty, który miał treść całą podyktować z zaświatów za pośrednictwem medjum na seansie spirytystycznym.

Książka zrobiła duże wrażenie, — tem silniejsze, że znajdowała się w niej wyraźna zapowiedź śmierci lady Caillard, mającej nastąpić za pięć miesięcy.

W kilka dni po pojawieniu się książki, lady Caillard zachorowała. I właśnie z chwilą, gdy minął okres 5 miesięcy — wdowa po Caillardzie zmarła, zgodnie z zapowiedzią zamieszczoną w owej książce.

Informacje powyższe podajemy na odpowiedzialność poważnych dzienników londyńskich i paryskich, które rozpisują się szeroko o tej historii.

—x—

POLSKI AKADEMICKI ZWIĄZEK ZBLIŻENIA MIĘDZYDZYNAR. „LIGA” zawiadamia, że zebranie członków sekcji zagadnień świeckich odbędzie się dnia 23 bm. o godz. 19. 10417

Dla dzieci specjalna, pomarańczowa, smaczna pasta do zębów Bebedont-Szofmana

PRZEWROT W HYGIENIE DZIECKA

Co pisał „Kurjer Lwowski” w r. 1848?

P. Bronisław Ostrowski, zapalony zbieracz pamiątek lwowskich, przyniósł nam dwa egzemplarze „Kurjera Lwowskiego” z r. 1848. Nawet nie wiedzieliśmy, że nasz dziennik ma tak daleko w przeszłość sięgające tradycje. Dwa egzemplarze, formatu książkowego, liczą po 4 strony jednołamowego druku; na pierwszym z nich, mającym Nr. 4, a datę niedzieli 2 lipca 1848 znajdujemy wzmiankę, że „kantor Kurjera w rynku w Andreolego kamienicy”, drugi egzemplarz, Nr. 11 nosi datę 10 sierpnia 1848. Jako odpowiedzialny redaktor podpisuje „Kurjera” Grzegorz Rozumiłowski, drukuje go Instytut Narodowy im. Ossolińskich.

„Kurjer” z roku 1848 był pismem polityczno - satyrycznym, zajmował się dużo wielką polityką — a pamiętajmy, że były to czasy „wiosny ludów”; rewolucji w całej zachodniej Europie — ale nie gardził także miejscowymi plotkami i szpilkami dla lwowskich osobistości. Zwalczał arystokrację i wiedeński absolutyzm, entuzjastycznie się do świeżej republiki francuskiej.

Oto notatka wstępna pierwszego numeru:

„Gdyby się teraz jaki jasnowidzący pojawił i losy Europy przepowiedział.

tenby nam wiele krwi, wiele pieniędzy a najwięcej papieru oszczędził”.

Jest to aluzja do ogromnego wzrostu prasy, jaki nastąpił po obaleniu absolutyzmu w państwach zachodnich.

„Cała Francja drży i za wojną ręce wyciąga — pisał dalej polityczny redaktor „Kurjera” — bo ona wojennej sławy iaknąć nie przestanie. Jeżeli Rosja względem Polski wkrótce stanowczego kroku nieuczyni będzie musiała Francja łącznie ze swoimi sprzymierzeńcami na północ uderzyć, co się lada chwila zacząć może, skoro tylko Louis Blanc, Thiers, Joinville albo który z Napoleonistów na czoło rządu się dostanie; słowem Francja póty w domu pokoju mieć nie będzie, póki przynajmniej z pół miliona panczów z bagnietami do Europy na przechadzkę nie wyśle. Bacność panowie! w Paryżu już się na wielką tragedję zanoszą, w której i na nas główna rola przypada”.

Takie nadzieje ożywiały serca ówczesnych Lwowian. Marzyli o wojnie, w której o Polskę bić się miały nawet Niemcy! Nie znano jeszcze wówczas paktów bezpieczeństwa. Tylko Anglii nie lubił „Kurjer Lwowski”. Anglija to stary lichwiarz, o którego zimne usta wszelkie języki za wolność konańców ludów, niby o skałę granitową się odbijają. Ona patrzy zimnym i ni-

by obojętnym okiem na wszelkie zaburzenia w Europie, ale zawsze ma kredkę w rękach i rachuje, przy którym aljancie więcej stracić, a przy którym zarobić może. Ona... gotowa dziś jeszcze z Rosją, Turcją, a nawet Mamelukami w ścisłe wejść przymierze, byle jej kto zapłacił, bo wolność Europy (jest) grobem Anglii, bo skoro u nas sztandar republikański zawieje, luksus ustanie, a Anglii z głodu własne uszy obcinać i pożerać będą”.

Do tego doprawda nie doszło, ale bądź co bądź czasy wielkiej pomyślności Anglii minęły.

Prusom przepowiadał „Kurjer”, że „skoro Poznań odpadnie, monarchja się nie utrzyma i rzeczpospolite ogłoszą”.

O Rosji pisał (10 sierpnia):

„Rosja tak się już bagnietami i działami naszpikowała, że gdyby olbrzymi jeź wygląda. Jeża zaś najlepiej pędzić wodą. Jeżeli się więc Sekwana z Wisłą złączy, to woda wyleje i jeża z Polski na stepy zapędzimy”.

Bo w bliska niepodległość „Kurjer” riezachwianie wierzył: „Wszyscy ta czują, wiedzą, że Polska w całości być musi. Wszyscy czekają na Francję, i ja na nią czekam”.

Przejdźmy teraz do kroniki lwowskiej „Kurjera”. A więc korespondencja z Przemyśla:

„Puszczają baka, że panu Czczowi.

gdy przez most przechodził, noga się pośliznęła i do Sanu miał upaść. To fałsz, bo pan Czczow zdrow i świeży jak ryba po Lwowie chodzi”.

Do tej niedosłej sensacji dodaje reporter:

„Wiele by tu ludzi we Lwowie potonęło, gdyby Pełtew cokolwiek głębszą była”.

Cenzura została wówczas zniesiona i „Kurjer” nie ulegał konfiskacie. Złośliwy reporter dodał z tego powodu taką uwagę:

„Pytano cenzora, czego on tak nieustannie w swoich papierach coś wykreśla. „Ha! bom się tak już przyzwyczaił”, odrzekł zakłopotany cenzor.

Znajdujemy dalej opowiadanie o pewnym młodym chłopcu, „który się zakochał w bogatej hrabiance, a że familja na ich związek nie zezwoliła, nieboraczysko tak to do głowy wzięło, że na kompletne zwarjował”. Wyszedł w pole, przypatrywał się żałośnie księżycowi, gwiazdom, podśluchiwał szmer liści... Tak chodząc nie zauważył, że to nad samą granicą rosyjską Kozacy go chwycili i nahajkami poobkładali. „Dobrze mu tak — kończy autor — niech się w arystokracji nie kocha”.

To się nazywało wówczas być szczerym i konsekwentnym demokratą.

—x—

Z kraju

Sion weterana z 1863 roku

W Lublinie zmarł weteran powstania w 1863 r., śp. por. Józef Minkiewicz, przeżywszy 98 lat. Pogrzeb weterana odbył się z honorami wojskowymi przy licznych udziałach miejscowego społeczeństwa.

2.000 Żydów opuści w lutym Polskę

W najbliższych tygodniach wyjedzie z Warszawy pięć transportów emigrantów żydowskich do Palestyny. Jak donosi prasa żydowska, transporty te odejda w dniach 11, 13 i 25 lutego. Ogółem wyjedzie tymi transportami z Polski dwa tysiące Żydów. Daleko jeszcze do obiecanych trzystu tysięcy.

Nadużycia w żydowskiej gminie

Sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Wierzbniku, woj. kieleckiego, rozpatrywał przez szereg dni sprawę nadużyć w żydowskiej gminie wyznaniowej w Wierzbniku, popełnionych przez byłego przewodniczącego tej gminy Issera. Na rozprawie przesłuchano 127 świadków.

Sąd skazał Issera na półtora roku więzienia, a jego współnika Rubinsztajna na pół roku więzienia. Po odczytaniu wyroku, prokurator zarządził aresztowanie Issera na sali rozpraw.

30.000 budynków spłonęło w roku ubiegłym

Powszechny Zakład Ubezpieczeń (Wzajemnych) sporządził zestawienie o klęsce pożarów w 1934 roku. Prowizoryczne obliczenia wykazały już, że straty ogniowe w r. ub. były większe niż za lat poprzedzających. Dział przymusowego ubezpieczenia od ognia, zanotował straty sięgające 25.000.000 złotych. Pastwą ognia padło 17 tys. nieruchomości, obejmujących łącznie 20.000 budynków. O rozmiarach klęski pożarów w Polsce świadczy fakt, że statystyka ta nie obejmuje strat poniesionych w ubezpieczeniu dobrowolnym, bądź też zarejestrowanych przez prywatne towarzystwo ubezpieczeń.

Przymusowe składki na „Strzelca”

Ku zdziwieniu mieszkańców Suwałk zaczęto przy wykupywaniu świadectw przymusowych ściągać składki na „Zw. Strzelecki” w wysokości od 50 groszy do kilku złotych. Inicjatywę tej niepraktykowanej gdzieindziej zbiórki przypisują miejscowemu naczelnikowi urzędu skarbowego, niejakiemu Chybińskiemu.

Nowi profesorowie Akademii Sztuk Pięknych

W związku z nadaniem Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie praw uczelni akademickiej, o czym wczoraj donosiliśmy, p. prezydent mianował następujących profesorów tej uczelni:

Wojciecha Jastrzębowskiego — profesorem zwyczajnym architektury wnętrz; Tadeusza Pruszkowskiego — profesorem zwyczajnym malarstwa; Józefa Czajkowskiego — profesorem nadzwyczajnym architektury wnętrz; Edmunda Bartłomiejczyka — profesorem nadzwyczajnym grafiki użytkowej; Tadeusza Breyera — profesorem nadzwyczajnym rzeźby; Mieczysława Kotarbińskiego — Felicjana Kowarskiego — profesorem nadzwyczajnym malarstwa; Leonarda Pekalskiego — profesorem nadzwyczajnym malarstwa dekoracyjnego; Bohdana Pniewskiego — profesorem nadzwyczajnym rzeźby monumentalnej; Karola Tichego — profesorem nadzwyczajnym malarstwa.

Ciągnięcie premii 250.000 złotych

W piątek, dnia 1 lutego, odbędzie się w małej sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu ciągnięcie premii 3 proc. pożyczki budowlanej. M. in. wylosowana będzie premia w wysokości 250.000 złotych.

Klienci poczty, mieszkający na wsi, mają głos!

POCZTA JEST DROGA. — NIEREGULARNE DORECZANIE PRZESYLEK — 10-GROSZOWA DOPLATA. — INTERES KLIENTA INTERESEM POCZTY!

Rzeszów, w styczniu.

Na posiedzeniu Komisji Sejmowej, w dyskusji nad budżetem Ministerstwa Poczty i Telegrafów podnieśli mówcy ze Stronnictwa Narodowego, że taryfa pocztowa w Polsce jest za wysoka. Specjalnie odnosi się to do należytości za przesyłkę listów i czasopism. Słuszność swego twierdzenia wykazywali wysokością taryf pocztowych za tego rodzaju przesyłki w różnych państwach zagranicą.

Obniżka taryfy pocztowej znajduje swoje uzasadnienie jeszcze i w czemś innym. A mianowicie w tem, że placówką pocztową u nas są stosunkowo rzadko rozmieszczone i doreczanie wszelkich przesyłek pocztowych odbywa się w ten sposób, iż we wsi, odległej czasem od urzędu pocztowego lub agencji pocztowej o kilkadziesiąt kilometrów, posłaniec gminny przynosi pocztę i następnie dopiero rozdziela ją pomiędzy adresatów. Takiemu postaciowi płaci się w każdej gminie 10 groszy za doreczenie przesyłki. W ten sposób porto listu, czy też dziennika, powiększa się o kwotę 10 groszy, co stanowi bardzo poważną pozycję; jeżeli weźmie się pod uwagę, że prenumeratorem czasopisma 10-groszowego płaci tyle samo za porto czasopisma, co za pismo, niezależnie od tego, że należytość pocztowa już raz została przez odośno wydawnictwo uiszczona.

Ale to jeszcze nie wszystko, bo posłaniec niecodziennie odbiera przysyłki z poczty i przeważnie jest tak, iż najwyżej 3 razy w tygodniu poczta ta jest doręczana adresatom, zamieszkałym na wsi. Z powyższego widać, że istnieje duże uprzywilejowanie adresatów w mieście ze szkodą adresatów mieszkających na wsi, którzy nietylko wlewać muszą opłacać za przesyłki pocztowe, ale nadto te przesyłki pocztowe otrzymują ze znacznym opóźnieniem.

Należałoby kwestię tę odpowiednio uregulować, a również wglądać lepiej w prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych placówek pocztowych.

N. p. do wsi Kolonia Polska, w powiecie jarosławskim, w czasie ostatnich świąt zjechało dużo osób, celem odwiedzenia swoich rodzin. W związku z nadchodzącym Nowym Rokiem przyjeźdźni, jak również miejscowi ludzie, wysyłali życzenia pocztą.

Najbliższym Urzędem Poczтовым dla Polonii Polskiej jest Sienawa, od legła o 12 km. Otóż posłaniec zebrał wszystkie listy, przyczem na listach oznaczono mu wysokość opłat pocztowych, gdyż na miejscu, w Kolonii Polskiej, znaczków pocztowych nabyć nie można. Posłaniec udał się do Urzędu pocztowego w Sienawie, by tam zakupić w Urzędzie pocztowym odpowiednią ilość znaczków, nakleić je i oddać pocztę urzędnikowi.

Tymczasem wieczorem okazało się, że posłaniec przyniósł z powrotem wreczoną mu pocztę i oświadczył, że urzędnik pocztowy listów nie przyjął, gdyż nie chciał aż tylu znaczków na listach nakleić.

Nikt oczywiście nie żądał od odośnego urzędnika pocztowego, aby sam naklejał znaczki, jednak mając szczegółowy wykaz nadesłanej korespondencji, mógł bez trudu wydać znaczki pocztowe posłańcowi, a jedynie pouczyć go, jak ma te znaczki ponaklejać.

Przytoczony szczegół jest w zasadzie drobny, lecz, gdy zwróci się uwagę, że poczta w naszym kraju jest zorganizowana na zasadach przedsiębiorstwa prywatnego i że równocześnie jest ona instytucją użyteczności publicznej, to zrozumiała jest rzecz, iż w interesie przedsiębiorstwa 'eży, aby tym, którzy korzystają z usług poczty i za te usługi płać, przyjąć w razie potrzeby z pomocą.

KRONIKA RZESZOWSKA

„Wybory” sołtysa

W Woli rafałowskiej wybrano sołtysiem znanymi metodami a wbrew woli wsi niejakiego p. P., czynnego członka BB. Jednak w parę dni po wyborze, powstała wielka konsternacja, gdyż wyszło na jaw, że ów osobnik wybrany na sołtysa był kilkakrotnie karany za przestępstwa, i to z chęcią zysku popełniane. Celem więc złagodzenia sprawy, przyjechał do Woli r. pos. Sieradzki ze swoim zaufanym p. Grabskim.

Ci dwaj panowie podobno już proponowali, że niefortunny sołtys zrzecze się mandatu, a kogo wieś wybierze, tego wybór zatwierdzą. Jednak chłopci nie chcieli słuchać. I tak p. poseł odjechał, nie załatwiwszy sprawy, ale za to zaraz po swej podróży musiał parę dni leżeć w łóżku, a teraz jeszcze chodzi z obwiązaną głową.

CZY P. MOSKWA BEDZIE WÓJTEM W RACŁAWÓWCE? Niejaki p. Moskwa z Niechobrza, wielki BB-ek strasznie zapragnął zostać wójtem w Racławówce, bo to i dochody dobre i wpływ znaczny. I dlatego nietylko, że chodził po różnych urzędach z prośbą o protekcję, ale wziął się też na stary sposób kaptowania ludzi zapomocą piwa i wódki. Stary ten sposób może jednak zawieść, bo ludziska piwo wypiją a głosować tajnie będą na innego i kto wtedy zapłaci braną na kredyt wódkę i piwo?

Konsulat republiki Haiti w Warszawie

Republika Haiti ustanowiła w Warszawie swój konsulat. Konsulem Haiti został p. Leo Sajousjomi. W ostatnich czasach nawiązane zostały stosunki handlowe pomiędzy Polską a Haiti. Przez Gdynię odchodzą do Haiti ładunki rozmaitych towarów.

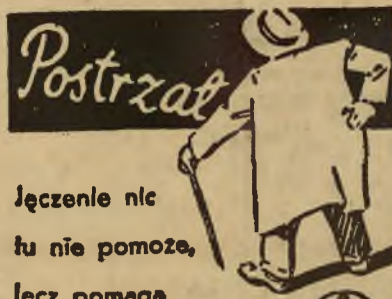
KRONIKA STANISŁAWOWSKA

Z teatru im. Moniuszki

„Miłość, to nie wszystko”, amerykańska farsa w 3 aktach. Reżyserji I. Ładosiówny. — Ostatnio daje się zauważyć obniżenie poziomu widowisk teatru im. Moniuszki. Wystawia się sztuki, pozbawione jakichkolwiek wartości literackich i scenicznych (Szczer hotelowy, Miłość to niemodne). Nie wemy, jakie powody kierowały dyrekcją T. M. przy wyborze „szmiry”, jaką zobaczyliśmy na ostatniej premierze; chyba to, że prawie cały zespół jest na objazdach, a ostatnią wystawioną sztuką „zatkano dziurę” repertuarową. Widz przez całe trzy akty (krótkie, na szczęście) daremnie doszukiwał się humoru, jaki cechuje farsy; usłyszał jedynie stek oklepanych komunałów i frazesów, wypowiedzianych zresztą wdzięcznie przez p. Kopaczównę i resztę zespołu w osobach pp. Bończy i Klejera. Sztuce brak.. wszystkiego, to też p. Bończy naprawdę włożył wiele wysiłku, by ze swej roli (Kamil) wydobyć element humoru i życia.

P. Kopaczówna (Thea) była intrygująca i pełną finezji sekretarką osobistą bogatego przemysłowca Franka — p. Klajera, który grał poprawnie. Staranna reżyserja p. Ładosiówny oraz ładne dekoracje p. Gerlacha nie potrafiły uratować autora od kompromitacji. (t. k.)

ZJAZD PREZESÓW OKR. TOWARZYSTW ROLNICZYCH. W sali sesyjnej Urzędu wojew. stanisławowskiego obradował 21 bm. pod przew. prezesa delegatury wojewódzkiej M.T.R. w Stanisławowie p. St. Potulickiego. Zjazd prezesów okr. Towarzystw Rolniczych Woj. stanisławowskiego, poświęcony omówieniu zasadniczych spraw rolnictwa regionalnego. W obradach wzięli ponadto udział prezes lwowskiej Izby Rolniczej dr. K. Papara, nacz. J. Bulanda, insp. woj. Siwicki oraz kierownik biura do spraw finansowo-rolnych

Jęczenie nie

tu nie pomoże,

lecz pomaga

ASPIRINA

mała tabletko, a skuteczna

Do nabycia we wszystkich aptekach.

KRONIKA KOŁOMYJSKA

EGZAMIN CZY PARADA? 20 bm. odbył się w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego egzamin mistrzowski 120 majstrów z różnych zawodów, którzy uzyskali karty rzemieślnicze przed dniem 16 grudnia 1927 r. Egzamin złożyli wszyscy kandydaci z wynikiem pomyślnym, poczem prezes Izby Rzom. w Stanisławowie — Pozowski wręczył dyplomy mistrzowskie. Należy zaznaczyć, że po egzaminie wygłoszono mnóstwo oficjalnych przemówień, a nadto, że egzaminowi przysłuchiwały się tłumy publiczności.

NOWA RADA KASY OSZCZ. Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej została wybrana nowa rada M. K. K. O., w której skład weszło 6 Polaków, 6 Żydów, 1 Rusin, 1 Niemiec. Ponadto z urzędu wchodzi do rady prezydent lub wiceprezydent miasta. Skład nowej rady budzi szereg zastrzeżeń, gdyż Polacy nie są reprezentowani ani w dostatecznej ilości, ani „jakości”, podczas gdy Żydzi wysłali swój „sztab” na te pozycje w MKKO. Ciekawość budzi skład przyszłej dyrekcji.

GDZIE JEST BILANS M. K. K. O.? Dotychczas było zwyczajem, że dyrekcja Kasy Oszcz. już w pierwszych dniach stycznia publicznie ogłaszała swój bilans. W roku bieżącym dotąd jeszcze go nie wygotowano. Jaka jest przyczyna zwłoki?

NOWE PRÓBY MACENIA W BANKU ZIEMI POKUCKIEJ. Drobną grupką ludzi, którzy nie mają do stracenia, próbuje zahamować samację B.Z.P., rozsiewając wieści o rzekomych przekroczeniach statutowych na ostatnim walnym zebraniu. Próba ta, sztyta grabemni niemi, ma rzucić kłode pod nogi sprawnie działającej Rady Nadzorczej, która potrafiła już w tak krótkim czasie uratować bank przed ostateczną ruiną.

Ciekawe, że żydowski korespondent „Wieku Nowego” miesza się w niewłaściwy sposób do spraw tej polskiej instytucji i o członkach obecnej rady nadzorczej pisze jak o ludziach nadających się tylko do ściągania przez prokuratora. Czyżby pismu lwowskiemu zależało na ruinie B. Z. P.?

TEATR POKUCKI - PODOLSKI odegra w sali Kasyna Of. 23 bm., tj. we środę, o godz. 15.30 Zemstę Al. hr. Fredry, a o godz. 20 Towarzyszcza. Już dziś bilety są prawie rozkupione.

REPERTUAR KIN: Kino Gwiazda „Romans Małki Greszynof”. Wkrótce „Marzenia miłosne” Fr. Schuberta.

POLONIA

NAJLEPSZY WYRÓB POLSKI
WYŁĄCZNY SKŁAD
A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

KRONIKA WIELKOPOLSKA

STUDENT PRAWA... WOŹNYM W SĄDZIE. Sensację w Poznaniu stanowi fakt, że woźnym Sądu apelacyjnego jest student prawa U P. Jest to jeszcze jeden dowód „amerykanizacji” życia polskiego.

CO DZIEŃ NIESIE?

23 STYCZNIA Wsch. słońca 7 g. 30m Zach. słońca 4 g. 05m	Środa Zaśl. N.M.P. Czwart. Tymoteusza
--	--

Gdzie i co kupić?

FUTRA

nowe damskie i męskie, oraz wszelkie przeróbki według najnowszych żurnali wykonuje tanio i solidnie Magazyn i Pracownia Futur Aleksandra Wróbla Lwów, Hallicka 20 tel. 57.04. 1175

FUTRA

damskie, męskie, przerabia, modernizuje, najnowsze modele, wykonuje najstaranniej, pracownia Władysława LIGNARA, Lwów, Kochanowskiego 3. 1277

Wszelkie KSIĄZKI, czasopisma w KSIĘGARNI

GUBRYNOWICZ I SYN

Plac Katedralny LWÓW
Wszystkie książki polskie, także w języku zagran. Zlecenia z prowincji odwrot. p. — Katalogi bezpłatnie. 1979

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH
TEATR WIELKI

Środa, 23. 1. g. 7.30 „Mieszczanin szlachcicem”

Czwartek, 24. 1. g. 8.15 V. Koncert Symfoniczny.

Piątek, 25. 1. g. 7.30 „Mieszczanin szlachcicem”.

BIELIZNA DAMSKA

wytworzenie, solidnie wykonana, ogromny wybór — ceny wybitnie niskie
Józef NOWAK plac Marjański 6

TEATR ROZMAITOSCI

Środa, 23. 1. g. 7.30 „Noce loty”.

Czwartek, 24. 1. g. 7.30 „Noce loty”.

Piątek, 25. 1. g. 7.30 „Mój kochany głupiaszek”. Premiera.

BIELIZNA MĘSKA

solidnie wykonana, trwałe materiały znakomity krój — ceny wybitnie niskie.
Józef NOWAK pl. Marjański 6

REPERTUAR KINOTEATROW

APOLLO: Przeor Kordecki obrońca Czeskocho 7.

ATLANTIC: „Pan bez mieszkania” (Der Herr ohne Wohnung).

ADRIJA: W pogoni za szczęściem i Schowajcie swoje smutki.

CASSINO: „Świat się śmieje”.

COLOSSEUM: „Małżeństwo z ograniczoną odpowiedzialnością” oraz rewja.

CHIMERA: Kłci pazur Harold Lloyd.

GRAZYNA: „Wale wiosenny” oraz „Eskimosi”.

KCPERNIK: „Śmierć odpoczywa”.

MARYSIENKA: „Tajemnice salonu piękności” oraz rewja.

MUZA: Kobieta archidea oraz miłość bez słów.

MIRAZ: Ala w krainie czarów. Wielki karnawał dla dzieci.

PALACE: „Melodie Cygańskie” — reżyserji Eryka Charella.

PAN: Marsz czasu i Co mój mąż robi w nocy.

PASAŻ: „Powrót Sherlocka Holmesa”.

PAX: „Legjon ulicy” oraz Zawody balonowe i Adamowicze w Polsce.

RAJ: „Radosna godzina” Mickey Mouse.

STYLOWY: Klara Bow we filmie „Hopla” oraz rewja.

ŚLONCE: „Mata Hari” oraz rewja.

SWIT: „Nędznicy” 2 seria naraz.

WANDA: „Biała Lilja”.

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIFLIKI gra po raz wtóry, po sukcesie premierowym, „Mieszczanin szlachcicem”, wesołe widowisko karnawałowe według Moliere w przekładzie Boya, Barwność scen niebywale kostjumy. Jędrny dowcip, żywa akcja, wypełniona po brzegi przepiękną muzyką i licznymi produkcjami tanecznymi, zapewni na dłuższy czas powodzenie tej wspaniałej komedji.

Reżyserja spoczywa w rękach W. Rafulekiego, kierownictwo muzyczne objął J. Mund, tańce układu M. Broniewskiej. Stronę plastyczną, widowiska, projekty kostiumów i dekoracje, W. Daszewski.

W TEATRZE ROZMAITOSCI dzisiaj i następnym o godz. 7.30 sensacyjna sztuka lwowskich aktorów Aleksandry Lisiewiczów „Noce loty”

Czwartek
24. 1. 1935
godz. 12-1a

WIEC AKADEMICKI
w sprawie
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ
MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Collegium
Maximum
U. J. K.

Kronika lwowska

Uroczystość poświęcenia nowego domu

Stow. sług katol. im. św. Zyty we Lwowie

W niedzielę popołudniu obchodziło Stow. sług pod wezwaniem św. Zyty uroczystość poświęcenia nowokupionego domu przy ul. Słowackiego 5. Bardzo pożyteczne i gorliwie działające to Stow. garnące pod swe skrzydła liczne zastępy dziewcząt służących, dające im opiekę moralną, wychowanie katolickie, mieszkanie na czas bezrobocia, a schronisko na starość, po latach wyteżonej pracy, obecnie szeroko rozwinięte swoje agendy z kupnem drugiej kamienicy. Doład bowiem mieściło się tylko w jednym własnym domu przy ul. Blacharskiej. — Kupiona kamienica, położona w centrum miasta, mieści na parterze jadłodajnię, na piętrze dużą świetlicę, oraz biuro pośrednictwa pracy i zarządu kuchni, na drugim piętrze pokoje mieszkalne dla dziewcząt.

Poświęcenie domu dokonał wielki opiekun Stow., ks. Arcyb. Twardow-

ski. W uroczystości wzięło udział grono pań pracujących dla Stow. z p. Bernacką jako przew. i p. Poratyńską, jako wiceprzew. na czele, oraz nieustraszonego kierownika i kuratora O. Majcher T. J., goście i liczne zastępy dziewcząt. Po dokonaniu poświęcenia Domu zebrał się wszyscy w świetlicy. Tu ks. Arcybiskupa powitał w pełnych głębokiej czci i wdzięczności słowach O. Majcher, poczem wyraził czci, wdzięczności i hołdu złożył dziewczęta. Zkołef w skupieniu wysłuchali wszyscy przemowy Arcypasterza, który wyraził swoją radość z rozszerzenia siedziby dziewcząt lwowskiego Stow., zdobytej pracą i oszczędnością oraz udzielił zebraniemu pasterskie go błogosławieństwa. Piękna uroczystość była nowym przejawem ożywionej i tak owocnej działalności organizacyjnej Stowarzystwa.

Z kręgu żydowskich „interesów” kupieckich

(—) Sensacją dnia wczorajszego było aresztowanie znanego lwowskiego kupca, Maurycego Knossowa, właściciela sklepu przy ul. Legionów 41. Knossow pozostawał w stosunkach handlowych z firmami w Bielsku, od których pobierał towary, wręczając wzamian opiewające na większe sumy weksle. Gdy nadszedł termin płatności, okazało się, że weksle swe zaopatrzył Knossow w fałszywe podpisy, wobec czego poszkodowane firmy zwróciły się z doniesieniem karne do policji i prokuratury, która wydała nakaz aresztowania Knossowa. W tym celu przybył do Lwowa w dniu wczorajszym wywiadowca policyjny z Bielska i przy współudziale funkcjonariusza tutejszego Wydziału śledczego dokonał aresztowania kupca Knossowa. Tak tedy znany kupiec z ul. Legionów pod eskortą odstawiony został rannym pociągiem do Bielska, gdzie przeciw niemu prowadzone są dalsze dochodzenia policyjne.

A obok Maurycego Knossowa wysunął się jeszcze inny kupiec z kręgu kryminalna widowie: Eljasz Schneider, właściciel sklepu galanteryjnego przy ul. Żółkiewskiej 1. 23. Oto przedwczoraj nieznanymi sprawcy dokonali do jego sklepu włamania a Schneider, który poniósł szkodę w kwocie 126 zł., doniósł policji, iż skradzione mu towary przedstawiały wartość 4.000 zł. Okazało się, że Schneider zabezpieczył swój sklep w wysokości 5.000 zł. i chciał w ten sposób pobrać premję ubezpieczeniową. Po Maurycem Knossowie i Eljaszu

JUŻ W NAJBLIŻSZY PIĄTEK premiera świetnej komedji Nertza i Meyera „Mój kochany głupiaszek” w przekładzie świetnego poety polskiego Emila Zegadłowicza. Niezwykły humor i dowcip tego widowiska, oraz czołwa obsada — oto atuty, które niewątpliwie podbiją serca miłośników teatru, zapewniając komedji stałe powodzenie. Reżyseruje K. Tatar-kiewicz.

V KONCERT SYMFONICZNY FILHARMONJI LWOWSKIEJ odbędzie się we czwartek, 24 bm. w Teatrze Wielkim. Dyryguje najwybitniejszy kapelmistrz polski Grzegorz Fitelberg. Cbok wspaniałej VIII Symfonji Beethovena wykonane zostanie po raz pierwszy we Lwowie, arcydzieło Karola Szymonowskiego. II Symfonja (w nowej instrumentacji). Solistką wieczoru będzie skrzypaczka francuska Cécile Frantz, która odegra z tow. orkiestry Symfoniję hiszpańską F. Lalo oraz, jako nowość, koncert skrzypcowy Jerzego Fitelberga. Przeprowadzą biletów G. Seyfartha i w Kasie Teatru Wielkiego

Schneiderze jako trzeci wystąpił wczoraj na widowni policyjnej Izak Neuwelt (ul. Korzeniowskiego 1. 7). I ten na skradzioną mu garderobę patrzył przez grubo powiększające szkła, gdyż garderobe wartości 300 zł., oszacował sam na 1500 złotych!..

Chyba spora liczba kwiatków, wszczkniętych w dniu wczorajszym na niwie żydowskich interesów.

Małe płotki w sieci szczupaki żerują!..

(—) Wobec nadzwyczajnego wzrostu przestępstw we Lwowie — cała miejscowa prasa dała wyraz zaniepokojeniu społeczeństwa, narażonego wczel na ataki licznych szajek złodziejskich, które dniami i nocą znaczą ślady swej przestępczej roboty. Niestety władze policyjne nie zdołały dotychczas zlikwidować tych szajek, które żerując w dalszym ciągu, pozostają na łamach lakonicznych komunikatów policyjnych jako „nieznani sprawcy”.

W związku z jaskrawym wzrostem przestępczości we Lwowie Wydział śledczy zarządził w dniu wczorajszym w godzinach wieczornych

wielką obławę na śródmieściu i jego peryferiach.

W czasie obławy funkcjonariusze policyjni przytrzymałi około 120 osób, z których czwartą część doprowadzono do aresztów policyjnych.

A tymczasem włamania trwały w dalszym ciągu. Po wybiciu szyby w drzwiach nieznani sprawcy dostali się do mieszkania Marii Torosiewiczowej przy ul. Kochanowskiego, 1. 27, gdzie skradli ze szafy futro damskie z nurek wartości 10.000 zł.

Na gorącym uczynku kradzieży mieszkaniowej na szkodę Reiny Necker (ul. Słoneczna, 1. 45) przytrzymałi został notowany złodziej Gustaw Untermann, który w czasie przesłuchania przyznał się do popełnienia wielu innych włamań mieszkaniowych przy ul. Słonecznej, Untermann grasował specjalnie na ul. Słonecznej i w ciągu kilku dni dokonał pięciu włamań mieszkaniowych.

Nieznanymi sprawcy włamali się wczorajszego nocy do sklepu tytoniowego N. Febera przy ul. Żółkiewskiej 1. 93, gdzie skradli towar, przedstawiający wartość zwyż 2.000 zł.

Kalendarzyk karnawałowy

26. I. Zabawa Karnawałowa Twa „Bratnia Pomoc” Stu. J. K., w salach II. Domu Techników. Muzyka Fronia.

26. I. Błękitny Dancing Bridge Kola Pań Politt. Lw. w salach Kasyna i Kola Lit. Art. Początek godz. 21.

OPLATEK MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ ST. U. J. K. odbędzie się w niedzielę dnia 27 stycznia br. o godz. 18-iej w sali Czytelni Akademickiej (ul. Łozińskiego 7.)

27. 1. 1935. Kasyno i Kolo Lit. Art. P. południowy Dancing Bridge (five o'clock) od godz. 17-iej.

„Tradycyjna Noc Wenecka” na Strzelnicy ul. Kurkowa 23 a. dnia 1 lutego, w piątek. początek o godz. 21-iej (9 wiecz.)

2. II. Reprezentacyjny Bal Stud. Politt. w salach II. Domu Techników.

9. II. 1935 Kasyno i Kolo Lit. Art. Wielki Doroczny Wieczór Kostjumowo-Maskowy.

23. II. Bal „Rodziny Sterocej” w Hotelu George'a.

Obchód 72 rocznicy Powstania Styczniowego

Z okazji 72 rocznicy Powstania styczniowego odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele OO. Jezuitów, które celebrował ks. dziekan Matejkiewicz. Na nabożeństwo przybyli: komendant miasta pik. Kuczyński, komendant Korpusu Kadetów pik. Wielgut, delegat p. wojewody p. naczelnik Szostkowski, wiceprezydent miasta p. Dr. Ostrowski, wicestarosta grodzki Mgr. K. Chner, pik. Baczynski, delegacja Związku Obrońców Lwowa ze sztandarem, delegaci stowarzyszeń „Gwiazda”, „Siala” i „Sokół” reprezentant Weteranów z 1863 r. Anton Süss. Na chórze przygrywała orkiestra 40 p. p.

Po nabożeństwie odbyło się uroczyste złożenie wieńca i oddanie hołdu naczelnikowi powstania Romualdowi Trauguttowi przed tablicą na placu Bernardyńskim. — W południe odbyło się uroczyste wieńczenie mogił powstańców na cmentarzu żołnierzy z 1863 roku, którą to uroczystość urządziło Tow. Opieki nad grobami bohaterów.

Liczne delegacje m. in. Korpusu Kadetów, gimnazjum im. Kr. Jadwigi i in. udały się do mieszkań weteranów z kwiatami i złożyły im życzenia z okazji dożywania 72-giej rocznicy powstania.

ODCZYT WICEMINISTRA BOBKOWSKIEGO WE LWOWIE

Jak już donosiliśmy, w piątek, 25 bm., o godz. 19-tej w sali Kasyna i Kola Lit. we Lwowie odbędzie się odczyt wiceministra inż. Al. Bobkowskiego na temat „Problem dróg i motoryzacji w Polsce a Liga Drogowa”.

Równocześnie w tym samym dniu grono ludzi, które ukonstytuowało się jako Komitet Organizacyjny „Ligi Drogowej” z dowódcą O. K. VI. gen. bryg. Popowiczem na czele, zamierza powołać do życia okręg „Ligi Drogowej” we Lwowie.

UCZONY AMERYKAŃSKI WE LWOWIE

15 bm. bawił we Lwowie dr. R. W. Gérard, profesor fizjologii uniwersytetu w Chicago, przydzielony do Oddziału Fundacji Rockefellerowskiej w Paryżu, celem opracowania sprawozdania o stanie badań neurologicznych w Europie. Prof. Gérard przyjechał do Lwowa, celem zaznajomienia się z badaniami prowadzonymi w pracowni chemii lekarskiej Uniwersytetu, oraz pracami fizjologii w Akademii Weteranarji i poinformowania się o stanie prac neurologicznych we Lwowie. W noc 16 bm. gość amerykański odjechał do Kijowa.

(—) DWA WYPADKI TRAMWAJOWE

U wylotu ul. Wiśniowieckich, i Leona Sapiehy potrącona została wczoraj o godz. 8-iej rano przez wóz tramwajowy A. Rudnicka, żona inżyniera, zamieszkała przy ul. Zadwórzńskiej. Wymieniona upadła na jezdnię i doznała złamania nogi. Pogotowie przewiozło ją do szpitala powszechnego. — Drugi wypadek wydarzył się na ul. Sykstuskiej, gdzie na chodniku poślizgnął się 84-letni Mojżesz Schulberg, a upadając potrącony został przez nadjeżdżający w tej chwili wóz tramwajowy, wskutek czego doznał ciężkich obrażeń na całym ciele.

Z SADU LWOWSKIEGO

Nieistniejące dziecko źródłem dochodu p. Andzi

(s) Pan dr. Mahl, urzędnik skarbowy, do końca życia pamiętał będzie wieczorek taneczny w lwowskiej Filharmonii w r. 1910.

W szale walca zaplątał się on wówczas w pazurkach dwu siostr a to: Anny z Pelichowskich Szczęściwickiewiczowej i Wiktorji Pelichowskiej. Obie były krawczyniami i znalazły na swej drodze akademika, w którym p. Andzia w lot się zakochała. Szły lata i zbliżyła się wojna. Wówczas, gdy „kozaki“ zbliżali się pod mury Lwowa p. Andzia, jak twierdzi, poczuła się matką i wyjechała do Wiednia, gdzie porodzić miała chłopczyka. Na gruncie Wiednia zjawił się i dr. Mahl, ale syna mu jakoś nie pokazano. Miał się podobno znajdować pod opieką niani. Dr. Mahl, przyciśnięty do muru,łożył na dziecko, którego nie widział. Wreszcie dnia komedia i gra obu siostr, które ściągały z Mahla pieniądze, nawet je mu sprykrzyła się i postanowił sprawę postawić na kant. Gdzie dziecko? — pyta siostry. W Ameryce — odpowiadają — u trzeciej siostry, a ty płac dolary. Uf — pomyślał p. Karol, to trochę za daleko, bo za tego małego „Kolumbusa“ zapłacił w r. 1923 — 300 tys. marek, w r. 1924 — 480 milj. mk., a w latach dalszych 4,280 zł.

Tak było do r. 1930. Syn „amerykański“ p. Karola przeszedł wszystkie tarapaty waluty polskiej, a p. Andzia miała wraz ze siostrą mały, ale pewny dochód. Dziś p. Andzia jest już żona, pania Szczęściwickiewiczowa (ma szczęście) i tuli do swego zbolełego, po amerykańskim synie, łona dwoje małżeńskich piskląt.

Cóż, kiedy p. Karol uparł się i chce zobaczyć swoje dziecko, choćby je nawet miał przewieźć z Ameryki, któryś z braci Adamowiczów. A jeśli nie, to do sądu i przed oblicze p. r. Bittnera. Niech oskarża p. Minasowicz, niech się zetrą obrońcy: i dr. Koerner i dr. Ostermar.

Rozprawa z pełnym rozmachem obu siostr. Płyną wspomnienia przedwojenne szwaczko - akademickie, upolne nocce filharmonijne, sen nad Dunajem, serce matki, szmugiel noworodka w stopy amerykańskie. Tadzio kowbojem, może już kocha, a nie zna ani mamy, ani taty. I mama nie zna jego adresu — bo może wogóle nie istnieje, a tylko dla programu dochodów p. Andzi i roz-

HERBATKA TOWARZYSKA STRONNICTWA NARODOWEGO odbędzie się we środę, dnia 23 b.m. o godz. 19-tej (7-mej wieczorem) w lokalu Stron. przy ul. Piłsudskiego 11/I p. W czasie herbatki referat p. t.: „Dyktatura partji“ wygłosi poseł z Wilna, prof. Wacław Komarnicki. Wstęp dla Członków i wprowadzonych przez nich gości.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE.

Płak

[Komedia w trzech aktach Jerzego Szaniawskiego. Opracowanie sceniczne Juliusza Osterwy. Oprawa malarska Józefa Frycza].

Jest rzeczą niesporna, że we współczesnej dramatycznej twórczości polskiej zajmuje Szaniawski obok Rostrowskiego wybitne i odrębne miejsce. Obaj są laureatami państwowej nagrody literackiej, obaj członkami Polskiej Akademii Literatury.

W dorobku swoim ma Szaniawski utwory powieściowe i dramaty, do literatury przejdzie jednak jako dramaturg. Twórczości jego jako dramaturga poświęcono już wiele uwagi z okazji wystawiania poszczególnych sztuk. A że wystawienie „Płaka“ na scenie krakowskiej było tylko wznowieniem (grano sztukę po raz pierwszy w Krakowie w r. 1924) nie będę poddawał szczegółowej analizie tego utworu, który, jak zgodnie krytyka podkreśla, jest pod względem techniki pisarskiej małym arcydziełem, i w którym autor po mistrzowsku odzwierciedla małomiasteczkowe

chodów p. Karola, którego grzesznym wypadom sercowo - amerykańskim przysłuchuje się obecnie jego żona.

Film... w całym tego słowa znaczeniu film, a reżyserzy skarżą się na brak tematów. Poddają tytuł: Jedynak fantazji alimentacyjnej p. Andzi.

W toku rozprawy wychodzi na jaw, że Pelichowskie już skarżyły inż. Rybę o alimenty dla jakiegoś dziecka p. Andzi, Henia. I tem dzieckiem, które urodziło się w r. 1922 szantażowały szereg ziemian. „Henio“, zgola nie amerykańskich manier, zjawiał się na rozprawach i we właściwych momentach wskazywał palcami na ofiary Pelichowskich, jako na swych ojców.

Przed wyrokiem w procesie mężobójczyni

(s) Trzeci dzień procesu mężobójczyni Dziedzińskiej. Sala wypełniona jak za najlepszych czasów „gorgonady“. Panie, młode, stare, przeważnie córki Izraela, z rumieńcem pod powłoką pudru, szminki i różu, siedzą każde słowo, darząc je komentarzami. Przesunęły się już wszyscy świadkowie, z których największą sensację wzbudził aptekarz p. Zygmuntowicz, oś zainteresowań Dziedzińskiej. Człowiek stary, lat 66, zasypywany listami tej kobiety uciekł się wreszcie pod opiekę policji by „uwolnić się od tej baby“, która codziennie zjawiała się w jego aptece przy ul. Gródeckiej, alarmowała go telefonami, telegramami, aż z Warszawy. Przesłuchano też otoczenie p. Zygmuntowicza i dwu adwokatów a to: dr. Bunda i dr. Stankiewicza, którzy opisali starania Dziedzińskiej o rozwód.

Staną jako świadkowie przed sądem i koledzy śp. Dziedzińskiego, którzy wydali o nim jaknajpochebniejsze świadectwa.

Na rozprawie przesłuchano również lekarzy, którzy mieli podać ocenę choroby wenerycznej, na którą leczyć się miał zamordowany. Niestety lekarze nie znaleźli Dziedzińskiego w swych spisach pacjentów.

Sporo czasu zajęło odczytywanie przez sąd listów miłosnych oskarżonej Dziedzińskiej, kolekcji ogłoszeń matrymonialno - sercowych, zamieszczanych w „I.K.C.“ i „Gazecie Porannej“, oraz dialog pomiędzy Dziedzińską i psychiatrami.

Po wyczerpaniu listy świadków psy chiatrzy podali do wiadomości swą ocenę, według której Dziedzińska uznana została za kobietę normalną, bez jakichkolwiek urojeń i naleciałości patologicznych. Wprawdzie obrońca p. Gürtler starał się osłabić ostrze orzeczenia biegłych, żądając oceny uniwersyteckiej, trybunał jednak odrzucił wniosek obrony i postawił sędziom

wisko, naświetlając je pogodnym, łacie fredrowskim humorem. Sytuacje komiczne, owiane czystą poezją i liryzmem, który właśnie dzięki komizmowi nie jest czułościową tyradą, mają pełnię wdzięku i układają się w miłe nastrojowe sceny.

Podłożem komedji, motywem przewijającym się przez cały utwór, to tęsknota do czegoś lepszego a nieznanego, które symbolizuje wyhodowany przez studenta i wypuszczony w przestworza jakiś legendarny ptak.

Posyła ją za nim swe westchnienia i wyparula jego wzloty przedewszystkiem młodzi: burmistrzanka, sekretarz rady miejskiej, małutka Marysia, no i naturalnie ten, który ptaka - tęsknotę wyhodował, sam student. Pojmują go jako symbol jakiegoś przewrotu w miasteczku rajcowie z burmistrzem na czele — i potępiają hodowcę — burzyciela ich dolce - farmiente. Ale nie potrwa to długo. Urokowi lotu ptaka podda się wnet całe miasteczko, każdy z ojców miasta odgrzebie w swem sercu iskrkę tęsknoty ku czemuś lepszemu, ptak znajdzie łaskę u nich, zwłaszcza gdy dlonie burmistrzanki i marzyciela studenta spleją się w serdecznym uścisku marzeń. Reprzentanci dwóch światów pogodzą się na tem wielkim świecie, ja-

Kronika krakowska

Czy będziemy mieli ustaloną ortografię?

Wstępne posiedzenie ortografów, zwołane przez Polską Akademię Umiejętności w porozumieniu z Min. W. R. i O. P. odbyło się w poniedziałek w sali Akademii. W skład komitetu wchodzi jako delegaci Ministerstwa pp.: Sasaki, Szyzkowski, z Polskiej Akademii Umiejętności pp.: Kutrzeba, Kleczkowski, Kot, Lehr-Splawiński, Pigoń, Rozwadowski, Sinko, Stach i Wachholz, z komisji językowej Akademii pp.: Jodłowski, Oesterreich, Passendorfer, z Polskiej Akademii Literatury pp.: Boy-Zeleński i Kleiner, z Tow. Naukowego we Lwowie pp. Gaertner i Kuryłowicz, z Tow. Naukowego Warszawskiego pp. Doro-

szewski i Słoński, z Akademii Nauk Technicznych p. Wasutyński, z Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu p. Klisch, z Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie p. Otrębski, z Tow. Nauczycieli szkół średnich i wyższych p. Klemeniewicz, ze Związku Nauczycielstwa Polskiego p. Wieczorkiewicz, z Tow. Chrześcijańsko Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powoższych p. Majewiczówna, z Polskiego Tow. Wydawców Książek p. Piątek, ze Zw. Dziennikarzy Rzplitej p. Tempka-Nowakowski. Obrady komitetu, mające na celu ustalenie programu prac komitetu i wyboru prezjdium trwały jeszcze przez dzień 22 bm.

FUNKCJONARJUSZE MIEJSCY NIE DOTANĄ DODATKU KOMUNALNEGO.

W związku z pracami przygotowawczymi nad zestawieniem preliminarza budżetowego m. Krakowa, krążą pogłoski, że funkcjonariuszom miejskim będzie obcięty wypłacany dotychczas 15 proc. dodatek komunalny. Rzecz ta nie została jeszcze definitywnie rozstrzygnięta, miasto jednak stoi przed koniecznością zrównoważenia swego budżetu i wydatnego obniżenia jego poszczególnych pozycji.

ODROCZENIE PROCESU „KRZESZOWICKIEGO“

Wtorkowa rozprawa o spowodowanie strasznej katastrofy kolejowej pod Krzeszowami została odroczone na 5 dni spowodu choroby sędziego wotanta dr. Kurzera. Wrazie gdyby choroba dra Kurzera przeciągnęła się na dwa tygodnie, wówczas według obowiązujących przepisów, musiano by przeprowadzić rozprawę na nowo, zaczynając od początku.

OBCHÓD ROCZNICY POWSTANIA STYCZNIOWEGO.

Dnia 21 bm. wieczór w sali Muzeum Przemysłowego odbył się uroczysty wieczór ku uczczeniu 72-jej rocznicy Powstania styczniowego. Wieczór ten urządziło Tow. Miłośników Historji i Zabytków Krakowa. Po zagajeniu przez dra Dobrzyckiego i produkcjach fortenianowych o. Łapickiej, wygłosił deklamację art. dram Białkowski, recytując utwory Norwida i Wiśniewskiego. Następnie dr. Justyn Sokółski wygłosił odczyt pt. „Marcin Lelewel-Borelowski, krakowianin i bohater powstania styczniowego“.

„ZŁOTE GODY“ KAPLAŃSKIE W ARCHIDIECEZJI KRAKOWSKIEJ. W archidiecezji krakowskiej obchodzą w b. r. „Złote gody“ kapłańskie: ks. Bartłomiej Boba, proboszcz w Pcimiu k. Myślenic,

przysięgłemu jedyne pytanie: czy Dziezińska zabiła wystrzałem z rewolwru swego męża śp. Dziedzińskiego, mijając go śpiącego w lewą skroń.

Obrońca żąda dodania jeszcze 4 dodatkowych pytań czemu sprzeciwia się prokurator, godząc się na jeszcze jedno tylko pytanie, wynikające z obrony Dziedzińskiej.

ks. prałat Mateusz Jeż, rektor „Domu Księży“ w Krakowie, kanonik honor. Kapituły Podlaskiej i ks. Antoni Lang, b. dyrektor zakładu wychowawczego im. Księcia Aleksandra Lubomirskiego w Krakowie. (KAP).

NOWY PROFESOR NA UNIW. JAG. Ministerstwo WR i OP mianowało profesorem tytularnym Uniw. Jag. doc. dr. Marcina Zielińskiego, lekarza chorób nerwowych i umysłowych.

PRZEDSTAWICIELE ELEKTROWNI I TRAMWAJÓW z 10 wielkich miast Małopolski rozpoczęli swe obrady 21 bm. w sali krakowskiej Dyrekcji tramwajów. O godz. 11-tej uczestnicy zjazdu zgromadzili się w kaplicy na cmentarzu rakowickim, gdzie odprawione zostało nabożeństwo za duszę śp. inż. Tomickiego, b. dyrektora Miejsk. Zakładów El. we Lwowie. W południe uczestnicy zjazdu złożyli wizyte prezjdium miasta Krakowa.

Zamknięcie obrad którym przewodniczył b. min. Kühn odbyło się wieczorem. Tematem dyskusji były aktualne sprawy, związane z obecnym stanem przedsiębiorstw tramwajowych i elektrowni w Polsce.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO

Środa, 23. 1. „To więcej niż miłość“
Czwartek 24. 1. „Ptak“, gość - występ, Hanki Ordonówny.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ADRIA: „Pieśń zdobywa świat“
APOLLO: Rodzina Rotszyldów.
ATLANTIC: „Dama z Moulin Rouge“
BAGATELA: „Bunt w Szanghaju“.
Na scenie rewja pt. „ABC“.
KINO DOMU ŻOŁNIERZA. Od 21—25 bm. „Książę Bouboule“.
ZORZA: „Białe szaleństwo“.
SŁONKO: „A. L. 14 zatonek“ (Madge Evans, Robert Montgomery).
SZTUKA: Rewolucja śmiechu.
PROMIEN: „Niewidzialny człowiek“ i „Nowa pleć“ z Elisą Landi.
ŚWIT: „Przeor Kordecki — obrońca Częstochowy“.
UGIECHA: „Młody Las“
WANDA: Czarna perła.

kreem będzie ślub dwojga młodych, wyrosłych na różnych odcinkach życiowych a tak rozumiejących się.

Oto piękna baśń współczesna, pełna prawdopodobieństwa życiowego, pełna prawdy artystycznej — ujęta w trzy zwarte, doskonale zbudowane akty. Nie nuży a budzi refleksje, zajmuje i bawi, pozwala odetchnąć, jakimś innym powietrzem niż to, które przynoszą ze sobą utwory komedjowe różnych repertuarów. — Powiało znów od sceny tchnienie poezji.

Komedji dał dyr. Osterwa piękną oprawę sceniczną. Czulo się rękę troskliwego reżysera, który wniknął w intencje autora z wielkim umiłowaniem i z dążeniem wydobycia z utworu wszystkich skrzących kryształków humoru, komicznych sytuacji i doskonałej charakterystyki. Cała galerja małomiasteczkowej elity z burmistrzem na czele, którą stworzyli pp. Kułakowski (burmistrz), Karbowski, Wroński; Turski i Pagowski — doskonale zróżniczkowana w charakterystyce, gestach, wyrażaniu się i ruchach, świadczyła o niezawodnej ręce reżysera. Role studenta-entuzjasty objął sam dyr. Osterwa. Z właściwą sobie swobodą i wielkim artystycznym umiarem, jako to było intencją autora, dał postać pełną szlachetnego, liry-

zmu, odcinając się subtelnie choć zdecydowanie od otoczenia małomiasteczkowego.

Jako burmistrzanka sekundowała mu dzielnie p. Ordonówna, dając kreację interesującą, choć może niezupełnie leżącą w jej genre.

Sekretarzowi (p. Golarski) przydałby się pewien ratusz sztywności, choć sylwetka i ruchy były dobrze pomysłane. Interującym był p. Kondrat jako wynalazca — a doskonale typy stworzyli pp. Senowski jako trębacz Michałko i p. Syroczewski jako woźny. Małutkiej Marysi należy się osobne słówko uznania za inteligentne oddanie swej epizodycznej roli.

Oprawa malarska p. Frycza bardzo pomysłowa. Sala obrad rady miejskiej prosta i wiernie oddana, poddasze studenta - marzyciela pięknie udrapowane na sposób „chiński“ (był przecież synem chińskiego konsula), nieprzejaskrawione pełne smaku. — Podobno dyrekcja zamierza „Ptaka“ wcielić do serji przedstawień szkolnych. Pomysł uznać należy za szczęśliwy. Młodzież pozna nie tylko jeden z utworów żyjącego pisarza — ale i utwór dużej wartości artystycznej i ideowej. **Aem.**

KURJER SPORTOWY

OKRĘGOWE MISTRZOSTWA NARCIARSKIE KOLEJOWEGO P. W.

Dnia 20 bm. odbyły się w Ławocznem zawody narciarskie o mistrzostwo Okręgu Kolejowego P. W. W konkurencji bieg 12 km. dla panów pierwsze miejsce i tytuł mistrza Okręgu zdobył p. St. Chronowski w czasie 1 godz. 23 minut. Drugie miejsce i tytuł wicemistrza p. K. Trudniar w czasie 1 godz. 25 minut, 18 sek. Trzecie miejsce p. W. Ragan (wszyscy z Sek. Narc. Kolej. P. W. Ogniska Lwów-Dyrekcja).

W konkurencji bieg 8 km. dla pań pierwsze miejsce i tytuł mistrzyni Okręgu zdobyła p. Helena Petri (S. N. K. P. W. Lwów) w czasie 1 godz. 8 min. 21 sek. Drugie miejsce p. Anna Bandrowska (S. N. K. P. W. Lwów), trzecie p. Rozalja Lechwacka (Ognisko K. P. W. Sambor.).

Wyniki powyższe są bardzo dobre, jeśli się weźmie pod uwagę niezwykle ciężkie warunki śniegowe.

KRONIKA SPORTOWA

KRAKÓW. Odbył się tu czwarty doroczny zjazd delegatów Pol. Zw. Kajakowego Zjazd, któremu przewodniczył płk. Fedeusz Zeleniewski, powziął szereg ważnych uchwał i zatwierdził kalendarz sportowy na sezon 1935 r.

WARSZAWA. W dn. 1—3 lutego br. odbędą się w Zwardoniu międzynarodowe igrzyska narciarskie Harcerstwa Polskiego.

POZNAŃ. Pol. Zw. Bokserski nie otrzymał dotychczas oficjalnego zawiadomienia o unieważnieniu meczu z Czechosłowacją, rozegranego o puchar środkowej Europy.

MOR. OSTRAWA. Na nowo otwartym lodowisku Polonii karwińskiej drużyna hokejowa tego klubu zainaugurowała sezon hokejowy zwycięstwem nad czeskim klubem Petrovice 6:3 (1:1, 2:2, 3:0).

PARYŻ. W meczu hokejowym pomiędzy paryskimi kaandyjczykami a londyńskimi zwycięstwo odnieśli kanadyjczycy z Paryża w stosunku 10:3.

BERLIN. Komitet Igrzysk Olimpijskich w Berlinie otrzymał ostatnio zgłoszenie Hondurasu. Ogółem zgłosiło się dotychczas 45 państw.

TEORETYCZNY KURS ŻEGLARSKI

A. Z. M.-u Akademicki Związek Morski organizuje od dn. 21 lutego teoretyczny kurs żeglarski. W program wykładów wchodzi: teoria żeglarstwa, krótkie prelekcje z zakresu ogólnych zagadnień morskich oraz pokaz filmów, ilustrujących wykłady teoretyczne. Ukończenie kursu jest koniecznym warunkiem przyjęcia na letni obóz jachtowy w Jastarni. Zgłoszenia i informacje w lokalu A.Z.M. Lwów, ul. Senatorska 6, poniedziałki środy piątki 19—20.

Co daje 32-ga Loteria Państwowa?

31-a Loteria dobiega końca. Niebawem rozpocznie się 32-ga. Zmiany wprowadzone w tej loterii nie są wielkie. Jak zwykle w tej loterii nie są wielkie. Jak zwykle Państwowej starała się stworzyć dla graczy najbardziej przychylne warunki.

Główną nowacją jest wprowadzona w tej loterii zmiana w sposobie ciągnięcia wygranych po 50 złotych. W 31-ej Loterii wygrane te ciągnięte były począwszy od 12-go dnia ciągnięcia, w 32-ej Loterii zaś wygrane te ciągnięte będą podczas 4-ech dni dodatkowych, już po wylosowaniu miliona złotych. W ten sposób gracz nie będzie mógł odnieść wrażenia, że mógł wygrać milion, a przeskodziła mu w ten wygrana 50 złotych. Ponadto wygrane po 500 i 2,500 złotych, które w IV-ej klasie 31-ej Loterii są przyznawane wyłącznie tym numerom, na które nie padła żadna wygrana w poprzednich klasach bieżącej loterii, w 32-ej Loterii będą przyznane bez tego zastrzeżenia i nazywać się będą wygranami dodatkowymi; zato, wygrane 50 złotych w IV-ej klasie 32-ej Loterii będą rzeczywistymi wygranymi pocieszenia i przyznawane będą jedynie tym numerom, na które w poprzednich klasach nie padła żadna wygrana. — Zmianę tę wprowadzono jako bardziej słuszną i wygrane pięćdziesięciotkowe staną się rzeczywiście pocieszeniem dla gracza, który nie miał zupełnie szczęścia w danej Loterii, a któremu ta drobna wygrana pozwoli znów na wypróbowanie swego szczęścia, bez wydatku, w 1-ej klasie następnej Loterii. (x)

Hokejowe mistrzostwa świata

Bez wątpienia największym zainteresowaniem od kilku dni w świecie sportowym cieszą się mistrzostwa hokejowe świata w Davos. Toczący się właśnie turniej przy udziale 16-tu drużyn, jest ósmym z kolei turniejem tego rodzaju.

Pierwsze mistrzostwa świata w hokeju lodowym odbyły się w r. 1924 w ramach I. zimowych igrzysk olimpijskich w Chamonix. Tytuł mistrza świata zdobyła Kanada przed Stanami Zjedn. A. P. i Anglią (mistrz Europy). Następne mistrzostwa odbyły się znów w ramach igrzysk olimpijskich w roku 1928 w St. Moritz. Pierwsze miejsce zajęła ponownie drużyna Kanady, przed Szwecją i Szwajcarią.

Po raz trzeci stoczono walkę o prymat w świecie w roku 1930 w Chamonix i Berlinie. I tu kolejność zwycięskich drużyn nie uległa większym zmianom, a jedynie Niemcy zajęły miejsce Szwecji. Odąd już corocznie odbywały się mistrzostwa świata.

I tak w roku 1931 odbyły się w Polsce, w Krynicy, a pierwsze miejsca przypadły drużynom następujących państw: Kanady, Stanów Zjedn. i Australii. Polska, jak wiadomo, zdobyła wtedy zaszczytny tytuł wicemistrza Europy.

Przed saneczkarskimi mistrzostwami Europy w Krynicy

Polski Związek Narciarski organizuje z polecenia Międzynarodowej Federacji Saneczkarskiej (posiadającej obecnie siedzibę w Niemczech) V. Europejskie Mistrzostwa Saneczkarskie, które odbędą się w Krynicy od 9. do 11. lutego 1935 r., a więc w okresie „Świąt Zimy”, które jest przewidziane jak już donosiliśmy w tym czasie w Krynicy.

Impreza ta posiada charakter wybitnie międzynarodowy.

P. Z. N. wydał dotąd piękny plakat według projektu p. Gronowskiego oraz doskonale opracowany program t. zw. zapowiedzi zawodów w 3-ech językach: polskim, niemieckim i francuskim. Ponadto rozwinął we wszystkich krajach Europy uprawiających saneczkarstwo wielką propagandę.

Zaznaczyć należy, że saneczkarstwo w ostatnich czasach, dzięki narciarskim biegom zjazdowym i slalomom, rozwinięto się niepomiernie, jako sport o dużych wartościach widowiskowych i emocjonalnych. Związki saneczkarskie zagranicą, w szczególności w Niemczech, Austrii i Czechosłowacji liczą już setki klubów i dziesiątki tysięcy członków.

Zawody odbywają się na torach specjalnych o spadku przeciętnym 10 do 15 proc. Tor saneczkowy w Krynicy jedyny w Polsce specjalny do tego celu, posiada 13 proc. spadku, oraz 13 krzywizn zabudowanych o stosownych promieniach, stanowiąc jeden z najlepszych

Następny rok (1932) przynosił nam III. zimowe igrzyska olimpijskie w Lake Placid. W turnieju hokejowym wzięły jedynie udział 4 drużyny, zajmując następującą kolejność: 1) Kanada, 2) Stany Zjedn. 3) Niemcy i 4) Polska.

Następne mistrzostwa, rozegrane w Pradze (roku 1933) kończą się wielką sensacją. Po raz pierwszy mistrzem świata zostają Stany Zjednoczone A.P. przed Kanadą i Czechosłowacją. A'e niedługo potrafili Amerykanie utrzymać się na czele światowego hokeja. Albowiem już w następnych mistrzostwach, rozegranych rok temu w Mediolanie, na pierwsze miejsce wysuwa się pomównie drużyna Kanady przed Ameryką i Niemcami.

W tocącym się obecnie turnieju, o ile chodzi o pierwsze miejsce, to nie ulega żadnej wątpliwości, że przypadnie ono ponownie drużynie kanadyjskiej, natomiast o dalsze miejsca, ze względu na nieobecność St. Zj. walka rozegra się pomiędzy Czechosłowacją, Szwajcarią i Francją, które o drużyny weszły do finału. Przypuszczalnie ostatnia z tych drużyn, francuska, nie odegra większej roli, a więc walka o wicemistrzostwo świata rozegra się pomiędzy Czechosłowacją a Szwajcarią.

tego rodzaju obiektów, mających już w Europie swą sławę.

Tor w Krynicy jest zaopatrzone wieżą rozbiegową, oraz krzywizną kończąca, przyczem konstrukcja jego czyni go bezpiecznym, ale niemniej trudnym obiektem sportowym. Nawierzchnia toru saneczkowego jest zaopatrzona w pancerz lodowy, grubości do 10 cm., sporządzony z mieszaniny wody i śniegu, która, zamrożona, daje idealnie gładką powierzchnię.

W Polsce zaczęto uprawiać saneczkarstwo w roku 1929. Obecnie, celem podciągnięcia sportu saneczkarskiego, rozpoczął się w dniu 20 b. m. specjalny obóz treningowy. Komendantem obozu zamianowano por. Konopackiego. W obozie bierze udział 20 frekwentantów z Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, z tego 10 pań, a ponadto zawodnicy, grupujący się obok toru saneczkowego w Krynicy i w Zakopanem. Obóz będzie trwał 10 dni.

W ten sposób rozszerza się bazę dla saneczkarstwa, które to ma wielką przyszłość nie tylko w Polsce ale i wszędzie tam, gdzie się ten sport uprawia. Przygotowania do zawodów są w pełnym toku.

Dotychczas zapowiedzieli swoje przybycie do Krynicy: Niemcy, Austrija, Czechosłowacja, Węgry, a spodziewane są zgłoszenia ze Szwecji, Szwajcarii i Włoch.

„Uczta Heroda” i inne są poważnie zagrożone z winy gołębi, gnieźdzących się w żalmanach tych rzeźb. Więc sfery konserwatorów zabiegają o usunięcie tego ptaactwa, celem ocalenia pięknych zabytków sztuki od zniszczenia.

Podobna sytuacja wytworzyła się i w Rzymie. Jak pisaliśmy przed paru dniami, postanowiono eksmitować gołębi z zabudowań otaczających plac łebie z zabudowań otaczających plac rzymskiego Towarzystwa Ochrony zwierząt komendant Citta del Vaticano, Serafini, zlagodził pierwotny drażniący wyrok. Zamiast eksmisji — nastąpi tylko redukcja. Część gołębi wyłapano i zostaną one rozmieszczone w innych punktach Wiecznego miasta

Msza św. w podziemiach kopalni węgla

W tych dniach na mocy specjalnego zezwolenia Stolicy Świętej w podziemiach kopalni węgla „Esperance” w Montegnee pod Leodjum odprawiona została po raz pierwszy Msza św. na intencję ofiar tej kopalni.

Na głębokości 700 m. ustawiono niewielki ołtarz z krzyżem z gałązek jedliny. Na ołtarzu zamiast zwykłych świec ustawiono lampy górnicze. Setki kłęczących dokoła ołtarza górników również trzymało zapalone lampy górnicze w rękach. Nabożeństwo odprawił naczelny kapelan organizacji robotniczych. (KAP)

Siostra króla wstąpiła do klasztoru

Siostra zmarłego króla Belgów Alberta I, księżna Józefina Karola Marja Albertyna, wdowa po zmarłym w roku 1919 księciu Krolu Hohenzollern, wstępuje do klasztoru w Szwajcarii. Uroczystość obłuczny odbyła się w niedzielę, 20 stycznia w klasztorze w Gunterstal pod Fryburgiem Szwajcarskim. (KAP)

Barcelona otrzyma olbrzymi posąg Serca Jezusowego

Stolica Katalonii, Barcelona, miasto, które najbardziej może ze wszystkich miast hiszpańskich dotknięte było zarazą materjalizmu i pogaństwa, pozyska w najbliższym czasie wspaniałą ozdobę w postaci wielkiego brązowego pomnika Serca Jezusowego, ustawionego w najwęższym punkcie miasta, Tibidabo.

Pomnik ten, dzieło hiszpańskiego artysty rzeźbiarza Mares będzie największym w chwili obecnej brązowym posągiem świata, przewyższającym słynny pomnik Kolumba na moło de la Paz w porcie Barcelony. Na odlanie jego, jak podaje „El Debate” zużyte będzie 12 tys. kilogramów brązu. Koszt budowy pomnika pokryty będzie z ofiar, które napływają z całego świata. (KAP)

Walka z szarańczą w Argentynie

Wobec zniszczenia znacznej części zbiorów z roku 1934 przez szarańczę, rząd argentyński podjął obecnie energiczną walkę z tym groźnym szkodnikiem.

Największe spustoszenia sprawiła szarańcza w prowincjach Santa - Fé, Corrientes i Entre - Rios, tam też rozwinięto najsilniejszą akcję ochronną.

W ciągu krótkiego przeciągu czasu zabito i zebrano nie mniej jak 25 tysięcy ton tych szkodników.

Równocześnie buduje się wały ochronne, kilometrowej długości, uniemożliwiające dostanie się szarańczy z lasów i okolic niezaludnionych na pola uprawne. Dzięki tym zarządzeniom ochronnym spodziewać się można, że zbiór tegoroczny wypadnie znacznie korzystniej i pozwoli Argentynie wrócić do równowagi budżetowej

„Minutowy walc” Chopina

Na five o'clocku pani domu nie bacząc na to, że w salonie był słynny szopenista usiadła do fortepianu i odegrała „minutowego” walca Chopina. Gdy zaprzęta po skończeniu owego szopeniste jak się podobało wykonanie ten odpowiedział: „O pani, ten „minutowy” walc to był najpiękniejszy „kwadransik” w mojem życiu!”

STROJE
NARCIARSKIE
dla Pań i Panów 2746
M. ZALESKI
Lwów, pl. Marjański 10. — Telefon 53.

Gołębie wrogami dzieł sztuki
Rzeźby na katedrze w Rouen zagrożone. — Nie eksmisja, lecz „redukcja” w Watykanie

Ciężkie czasy przychodzą na gołębie, te miłutkie ptaki, symbole niewinności, uwieczniane tylekroć w obrazach Greuze'a. Upodobały sobie one stare kościoły i katedry, w których wieżach chętnie się gnieźdzą. Stanowią pewien miły, a charakterystyczny szczegół, niejako dopełniający cały pejzaż.

Któż nie pamięta tych chmur

ptactwa na placu św. Marka w Wenecji? Albo tych stad gołębi na placu Marjańskim w Krakowie?

Wszędzie je spotkać można. I wszędzie rozgorzała walka przeciw tym piękny ptakom, które okazały się groźnymi szkodnikami, niszczącymi stare zabytki sztuki.

Oto świeżo donoszą z Rouen, że słynne rzeźby na tamtejszej katedrze

KURJER GOSPODARczo-SPOŁECZNY

Zyto wywozimy głównie do Niemiec

Wywóz zboża z Polski w grudniu ub. osiągnął ilość 796.319 kwintali, wartości ogólnej 10.130.000 zł.

Pszonicy wywieźliśmy zagranicę 3.395 kwintali, wartości 35.000 zł., żyta — 405.354 kwintale, wartości 5.091.000 zł. jęczmienia — 356.411 kwintali, wartości 4.606.000 zł., owsa zaś — 31.159 kwintali; wartości 398.000 złotych.

Pszonica prawie w całej swej ilości została skierowana do Anglii i tylko niewielkie transporty do Niemiec. W zakresie żyta natomiast największym odbiorcą naszym były w grudniu Niemcy, do których wywieźliśmy 196.978 kwintali, wartości 2.591.000 zł. Na drugim miejscu znajduje się Kanada, która zakupiła przeszło 65 tys. kwintali naszego żyta, dalej zaś Austria — 55.643 kwintali.

Największym odbiorcą naszego jęczmienia była w grudniu Belgia, dokąd wystaliśmy 247.062 kwintale, wartości 3.239.000 zł., dalej zaś Anglia — 66.960 kw.; Dania — 28.804 kw.; Niemcy — 5.737 kw. Owsa wystaliśmy najczęściej do Niemiec, gdyż 12.983 kw.

Dostawy dla państwa i samorządów

Opracowane zostało rozporządzenie wykonawcze do ustawy o dostawach i robotach na rzecz państwa i instytucji prawa publicznego. Rozporządzenie wykonawcze postanawia, że byłym funkcjonariuszom państwowym, b. pracownikom samorządowym i b. żołnierzom zawodowym nie wolno jest w ciągu trzech lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego udzielać zamówień na dostawę lub robotę dla urzędu lub instytucji, w której pełnili służbę. Wyjątki od tej zasady możliwe są jednak za zgodą ministra.

Kronika gospodarcza

— Związek Izb Rzemieślniczych wystąpił do Ministerstwa Skarbu o uchYLENIE kar podatkowych nałożonych na rzemieślników z tytułu rzekomo niewłaściwego wykupu świadectw przemysłowych. Organizacje rzemieślnicze podnoszą, że urzędy skarbowe wymagają nabywania świadectw przemysłowych 4-tej kategorii handlowej, przez rzemieślników, którzy sprzedają swoje wyroby na targach i jarmarkach, acz-

Potop pomarańczowy w Gdyni

Jak się dowiadujemy w drodze do Gdyni znajduje się w chwili obecnej 80 tys. skrzyń pomarańcz. Skoro ilość ta wejdzie na rynek zwiększenie podaży pociągnie za sobą dalszą konieczność obniżenia cen tych owoców bez względu na ich pochodzenie.

Należy przeto kilka dni odczekać, a wówczas ten artykuł, który zaawansował w dniach ostatnich do rzędu artykułów pierwszej potrzeby, stanie się w swych cenach bardziej dostępny.

Już wczoraj na rynku lwowskim ukazały się większe ilości pomarańcz, nawet na wózkach, co jest znakiem, że hurtownicy liczą się ze zwiększeniem

podażą. Na linii pomarańczowej widać wśród dzienników lokalnych namiętna walka: jedne stają po stronie hurtowników, drugie okopują się na linii detalistów inne wreszcie kruszą szpadę w obronie konsumenta. Naszym zdaniem zagadnienie to łączy się z całokształtem polskiej polityki handlowej w tym wypadku kompensacyjnej, która niestety nie zdaje egzaminu, a co gorsza może wywołać pewne zaburzenia w eksporcie jaj, który w kontyngencie dla Hiszpanii jest dość poważny i wynieść ma, jak już zanotowaliśmy półtora mld. kop.

Art. 54 zaciążył nad księgami handlowymi

W Ministerstwie skarbu, jak już donieśliśmy, rozważany jest projekt rozszerzenia obowiązku prowadzenia księgowości. Powstał on jak wiadomo w związku z aktualną kwestją artykułu 54. Jak się bowiem dowiadujemy, projekt ten jest bliski skonkretyzowania.

Min. skarbu po zbadaniu sytuacji postanowił art. 54 nie kasować, a natomiast w celu przeciwdziałania ucieczce kupiectwa detalicznego do dostawców nieprowadzących ksiąg, rozszerzyć obowiązek księgowości.

Jak wiadomo, dotychczas księgami handlowymi muszą wykazać się przedsiębiorstwa handlowe, prowadzone w „większym rozmiarze”, tj. I. kategorii, oraz te II-jej kategorii, których obrót przekracza 100 tysięcy rocznie. Te właśnie zakłady handlowe niższej kategorii, które wykazywały obroty mniejsze od 100 tysięcy zł, stanowiły

kolwiek posiadają oni patenty 8-mej kategorii przemysłowej. Z tego powodu spisano rzemieślnikom w wielu miejscowościach protokoły karne, jak i wymierzono grzywny podatkowe.

— Państwowa Służba Zdrowia zwróciła uwagę na cenniki szczepionek i surowiczn sprzedawanych w aptekach. Zarobki aptek w sprzedaży detalicznej szczepionek, nie mogą przekraczać 25 procent ceny hurtowej.

największe niebezpieczeństwo dla handlu hurtowego, przejmując jego funkcje dzięki możliwości ukrywania odbiorców.

Projekt min. skarbu idzie w tym kierunku, aby obowiązkiem prowadzenia księgowości objąć również i te kategorie kupiectwa. Mianowicie w myśl powyższego projektu księgowość będą musieli założyć wszyscy kupcy, bez względu na wysokość obrotów, którzy sprzedają towary kupcom i przemysłowcom dla dalszej odsprzedaży. Min. skarbu liczy na to, iż stwierdzenie charakteru klienteli i transakcji będzie łatwiejsze niż stwierdzenie istotnej wysokości obrotów, możliwej zresztą dopiero po roku. Umożliwić to ma szybsze zlikwidowanie nielegalnych przedsiębiorstw handlu hurtowego. Prowadząca do tego kontrola władz skarbowych będzie wydatnie zwiększona, ułatwi zaś ją obowiązek prowadzenia księgi magazynowej, który to obowiązek min. skarbu zamierza również wprowadzić.

Wkrótce należy oczekiwać ogłoszenia odnośnego rozporządzenia.

FUTRA

Damskie - męskie przerabia modernizuje po sezonach przystępnych Pracownia Fater **M. KWASNICZEGO** Lwów, pl. Marijski 5. I p. (Galerja Marijska. 1421

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.
Na giełdzie obroty w pszenicy, życie, owsie, jęczmieniu, linie, rzepaku, mące i otrębach po cenach w ramach dotychczasowych notowań.
Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Giełda pieniężna.
Zainteresowanie skromne.
Dolar poza giełdą zł. 5.28 3/4.

Giełda nablutowa
Masło blok deserowe w hurcie 2.30 zł, w detalu 2.60 zł.
Masło II sorty i masło kuchenne hurt. 2.10 zł., detal 2.40 zł.
Mleko litr hurt 16 groszy detal 19 gr., we fiaskach w sklepach 22 gr., na wózkach 25 groszy.
Jaja hurt kopa 4.60 zł, detal 8 gr.

Dolar i waluty
Bank Polski płacił za dolary 6.07
giełda prywatna notowała dolar 5.28—5.30 zł, dolar złoty 8.92 zł, funt szterling 25.85 zł., frank franc. 35.00 zł., gulden hol. 3.56 zł., lej rum. 34.00—35.00 zł., marka niem. 1.72 1/2 zł., szyling austr. 99 1/2—100 zł., lir włoski 45.75 zł., korona czeska 21.90 zł., frank belg. 24.65 zł.

Giełda warszawska
Warszawa 22. I. 1935

3 proc. poz. budowlana	47 25
5 proc. poz. inwestycyjna	—
4 proc. poz. inwest. seryj.	—
4 proc. poz. konwersyjna	65 50
5 proc. poz. kolejowa	61 50
6 proc. poz. dolarowa	75 50
4 proc. poz. dolarowa	53 50
7 proc. poz. stabilizacyjna	71 50
10 proc. poz. kolejowa	—

WALUTY I DEWIZY

Belgia	123 70	Praga	22 13
Gdańsk	172 86	Paryż	34 94
Holandja	357 95	Szwajcaria	171 45
Londyn	25 95	Wlochy	45 77
N. Jork	5 31	Berlin	212 70

Giełdy zagraniczne
Londyn 22. I. 1935

N. Jork	4 88	Zarych	15 12
Paryż	74 21	Praga	116 90
Berlin	12 19 75	Sztokholm	19 39
Amsterdam	7 24 75	Hiszpanja	35 78
Bruksela	20 98	Wiedeń	26 25
Rzym	57 28	Warszawa	25 83

Paryż 22. I. 1935

Londyn	74 26	Praga	63 40
N. Jork	15 21	Bukareszt	15 15
Bruksela	353 87	Berlin	608 5
Rzym	129 60	Hiszpanja	207 25
Zarych	490 62	Amsterdam	1024

EARNEST HOLM

„Ślepy Jack”

— Stać! — rzekł Larry. — Wszelki opór jest bezpożyteczny... Czy słyszy pan?

Usłyszał przyciszony głos wyłamywanych drzwi wejściowych.

— Policja... jest już w domu, — rzekł Larry lakonicznie.

Dawid powoli odsunął od siebie dziewczynę i stanął naprzeciw intruza, na którego ponuro spoglądał z pod swoich ciemnych brwi. Wszystko odbywało się tak błyskawicznie, że Larry nie dostrzegł ruchu ręki Dawida. Poczul prąd powietrza koło warg, tafle na ścianie za nim rozprysły się w kawałki, a oba strzały zlały się w uśmiele mdlejącej Diany w jedną detonację.

Dawid Judd zachwiał się.

— Moje kosztowności, — rzekł złamanym głosem. Poczem bez słowa padł martwy na podłogę.

— Dawid, Dawid! — Dr. Judd przyskoczył do niego. — Dawid, nie rób komedii! Zaangażuję dla twoich sztuk najlepszych artystów. Nie znoś, gdy ty to robisz! Przerazasz mnie, Dawidzie! Powiedźcie mu, by przestał!

Ogromny ten mężczyzna, śmiertelnie pobladły, błagalnie patrzył na Holta, który z dymiącym rewolwerem w ręku spoglądał na obu mężczyzn.

— Mr. Holt, Pan ma przecież wpływ na niego, — błagał doktor, zwracając do detektywa zapłakaną twarz. — Błagam, powiedz mu pan, by nie grał komedii. Proszę mu to powiedzieć. Nie lubię, gdy to robi. Czasem godzinami grywał w tym pokoju komedię — poszczególne sceny ze swych cudownych sztuk. Będzie go pan musiał poprosić, by niektóre rzeczy odczytał panu, Mr. Holt. Dawid! — potrząsnął leżącym, lecz Dawid był już głuchy na wezwanie brata.

Wówczas doktor podniósł się i oparł swą ogromną

78 rękę na plecach detektywa... jak małe, przerażone dziecko. Larry był wstrząśnięty tragizmem sytuacji do tego stopnia, że nie mógł wykrzusić ani słowa. Ten dorosły mężczyzna, który tyle pierwszorzędnych planów z niezłomną wolą umiał przeprowadzić, który narażał się na największe niebezpieczeństwa, w tej chwili zachowywał się jak małe dziecko.

Nagle doktor podniósł głowę.

— Bardzo... mi przykro, — rzekł. — Biedny chłopak. Dłuższy czas wpatrywał się w twarz Larry'ego.

— Mr. Holt, zachowałem się jak małe dziecko, lecz jestem zupełnie zdrow na umyśle. Biorę na siebie pełną odpowiedzialność za wszystkie swoje czyny — i mego brata. Dobrze zdaję sobie sprawę ze swych czynów.

Harvey wpadł do pokoju, na widok jednak rozgrywanej się sceny stanął cicho. Larry skinął na niego.

— Proszę go wyprowadzić, — rzekł.

— Żałuję, że nie załatwiliśmy się z panem, — rzekł dr. Judd, gdy go wyprowadzano. Diana leżała w ramionach Larry'ego, i ukryła twarz na jego piersiach.

— Wreszcie doszliśmy do końca naszej uciążliwej wędrówki, — szepnęła.

Skinęła głową. Gdy weszli do westybulu, jeden z policjantów zwrócił się do niego.

— Zaarestrowaliśmy służącego, Sir. Był on zamknięty w drugiej części domu.

— Człowiek ten nie ma nic wspólnego z tą całą sprawą, — rzekł Larry. — Możecie go bezpiecznie puścić wolno. Zresztą nigdy nie starałem się o to, by dostać przeciw niemu nakaz aresztowania.

Duży chuderlawy człowiek wszedł przez wyłamaną drzwi, które, jak przypuszczał Larry, prowadziły do pokoiów służbowych, i uchwycił rękę D'any.

— Musiała pani przecierpieć straszne rzeczy, Miss Stuart, — rzekł.

Poznała komisarza policji i starała się uśmiechnąć. — Mam tu swoje auto. Lepiejbyś uczynił, Larry, gdybyś też z nami pojechał. Harvey potrafi już sam pozatapiać formalności związane z tą sprawą.

Powrócili do Scotland Yardu, przyczem przez cały czas jazdy Larry milczał. Siedział obok Diany, trzymając jej rękę w swojej i krótko zbywał pytania komisarza. Dopiero w jego biurze wypowiedział swój sąd.

— John, spodziewam się, że nie napiszesz w swym sprawozdaniu do rządu, że to ja doprowadziłem całą tę sprawę do tak pomyślnego końca.

Sir John spojrzał na niego ze zmarszczonym czołem: — Ależ samo przez się rozumie, że to uczynię. Któż to inny uczynił?

Larry położył rękę na plecach Diany.

— Tu oto stoi najlepszy detektyw, jakiego od lat nie mieliśmy jeszcze w Scotland Yardzie, — rzekł poprostu.

Diana zaśmiała się.

— Ależ ty jesteś głupi, — rzekła załotnie, — to ja mam nim być! Kogo uważasz za najlepszego detektywa, któremu najchętniej powierzyłbyś prowadzenie tej sprawy?

— Ciebie, — brzmiała odpowiedź.

Potrząnęła głową.

— Najlepszym detektywem byłby dr. Judd, gdybyś chciał uznać jego zasługi. On był najlepszym, ponieważ więcej wiedział o tej całej sprawie, aniżeli my wszyscy, ponieważ znał na wszystkie tajemnice, które my usiłowaliśmy wyjaśnić. Ja zaś byłem w tem samym położeniu, co on; miałam — że się tak wyrażę — przez cały czas ręce umaczone w tej sprawie. Gdy dowiedziałam się, że jestem Clarissa Stuart, już nie sprawiło mi żadnych trudności pozostawienie was w niewiedzy. Gdy bowiem dowiedziałam się, że biedna Emma — omal że nie powiedziała „ciotka” — biedna Emma Ward była pokojową, która mego — mego ojca widziała i w takich niezwykłych warunkach opuściła swoją posadę, nie miałam już najmniejszych wątpliwości, że chodzi tu o mego ojca. A gdy to zostało ustalone, reszta nie była już trudna. Wiedziałam, że banda zwróci swoją uwagę na mnie. Nie, Larry, ty dokazałeś naprawdę cudów

(C. d. n.)

Francuzi u trumny Fryderyka Wielkiego

BERLIN 21. 1. (PAT) Bawiąca tu delegacja francuskiej organizacji religijnych zwiedziła w niedzielę mauzoleum w poczdamskim kościele garnizonowym gdzie znajduje się trumna ze zwłokami króla Fryderyka Wielkiego. Od czasów napoleońskich jest to pierwszy wypadek zjawienia się urzędowych przedstawicieli Francji w krypcie tego króla pruskiego.

Uznanie dla katolików saarskich

BERLIN 21. 1. (PAT). Biskup Spiry wydał list pasterski wyrażający uznanie katolikom saarskim za to, że głosowali za powrotem Saary do Rzeszy. Biskup Saary zaznacza, że katolicy saarscy zachowali w ciągu 15 lat wjerność Rzeszy, mimo, że mogli mieć zastrzeżenia przeciw natychmiastowemu przyłączeniu Zagłębia do Rzeszy. Jak wiadomo, biskup Spiry wespół z biskupem Trewiru, którym podlega obszar Saary przed plebiscytem wydał odezwę do mieszkańców Saary, wzywając ich do głosowania na rzecz Niemiec.

Handlowcy stanęli na baczność

BERLIN 21. 1. (PAT). W poniedziałek rano odbył się na obszarze całych Niemiec pierwszy zbiorowy apel załóg pracujących w przedsiębiorstwach handlowych. Zebrani pracownicy wysłuchali radjowego przemówienia przewodcy frontu pracy dr. Leya, który występował w obronie stanu handlowego przed podejrzeniami pewnych kół narodowo-socjalistycznych, a zwłaszcza przed hasłami pewnych teoretyków. O plebiscytem w Zagłębiu Saary dr. Ley wyraził się, że nie był on walką między Niemcami a Francją, lecz rozgrywką czysto wewnętrzną - niemiecką, między narodowym socjalizmem a marksizmem.

Min. Przesmycki złożył listy uwierzytelniające

TALLIN 21. 1. (PAT). Nowomianowany poseł nadzw. i min. pełn. Rz. P. p. Przesmycki złożył prezydentowi republiki estońskiej swe listy uwierzytelniające. Min. Przesmycki wygłosił serdeczne przemówienie, na które odpowiedział prezydent Paets, śląc słowa przyjaźni Polsce i jej Prezydentowi.

Tragiczny bilans katastrofy w kopalni

BIAŁOGRÓD 21. 1. (PAT). W miejscowości Zajeczar w Serbii wydarzyła się w poniedziałek wskutek wybuchu gazów ziemnych katastrofa w kopalni, w czasie której 24 górników uległo zasypaniu. Według ostatnich wiadomości, 11 górników zginęło na miejscu, 12 jest rannych, a jeden zaginął bez wieści.

ECHA KATASTROFY W GILBERTON

N. JORK 21. 1. (PAT). Z 200 robotników zatrudnionych w kopalni w Gilberton w Pensylwanii, gdzie nastąpił wybuch gazu dwaj zginęli w podziemnych, 50 wydobyto zatrutych gazami, stu kilkudziesięciu wydobyto po 3-godzinnych pracach ratunkowych. Niektórzy są w stanie bardzo ciężkim.

POCIĄG Z BYDŁEM WYKOLEIŁ SIĘ.

PARYŻ 21. 1. (PAT). W pobliżu Wersalu wykoleił się ubiegłej nocy pociąg towarowy, w którym znajdował się znaczny transport bydła. Kilkaset sztuk bydła zginęło na miejscu, względnie odniosło tak ciężkie rany, że musiało je dobić. Ofiar w ludziach nie było. Komunikacja kolejowa była przerwana do rana.

Sprzedż kolei wsch.-chińskiej doszła do skutku

LONDYN 21. 1. (PAT). Reuter donosi z Tokio, że dziś doszła do skutku układ ostateczny o sprzedaży kolei wschodnio-chińskiej, między przedstawicielami Japonii, Mandżukuo i ZSRR. Cenę sprzedaży ustalono była jeszcze w roku ubiegłym, lecz dopiero obecnie ustalono szereg szczegółów spornych, związanych ze sprzedażą kolei.

Ostatnie posiedzenie Rady Ligi Narodów

GENEWA 21. 1. (PAT). 84 sesja Rady Ligi zakończyła się dziś wieczorem po załatwieniu ostatnich spraw figurujących na porządku dziennym. Sprawa reklamacji Finlandji wobec W. Brytanji z tytułu używania statków fińskich przez Anglię w czasie wojny, została odesłana do specjalnie powołanego komitetu trzech, który zbada, czy Rada Ligi ma się zająć tym problemem. Jak wiadomo, rząd brytyjski uważał, że sprawą tą nie powinna zająć się Rada Ligi. Kilku członków podkreślało, że obecny wypadek nie może stanowić precedensu na przyszłość.

Następnie Rada zajęła się reklamacjami Szwajcarii wobec wielkich mocarstw z tytułu szkód poniesionych

przez obywateli Szwajcarii w czasie wojny i przyjęła raport, według którego sprawa ta nie powinna być odesłana do trybunału haskiego dla zasięgnięcia opinii doradce. Następnie Rada ze względu na analogię między tą sprawą a sporem fińsko-brytyjskim odesłała ją do powołanej poprzednio komisji trzech.

Ostatnią sprawą była skarga rządu Iraku przeciwko Persji, która nie respektuje granic obu państw. Na wniosek sprawozdawcy delegata Włoch, sprawę tę, której nie udało się teraz załagodzić, przekazano do następnej sesji, z tem, że oba państwa zobowiązały się nie przedsięwziąć żadnej akcji, która utrudniałaby załatwienie sporu.

Francja żąda od Ligi świadczeń na rzecz emigrantów saarskich

GENEWA 21. 1. (PAT). Rada Ligi przed swym zamknięciem zajęła się memoriałem rządu francuskiego w sprawie uchodźców saarskich. Rząd francuski w memoriale tym oświadcza, że z jednej strony Liga winna zapobiegać emigracji z Saary, oddziaływując na jej przyczyny. Taki był cel zobowiązań niemieckich z 2. 4. i 13. 12. ub. roku. Wykonanie tych zobowiązań znajduje się pod ochroną Rady Ligi i trybunału arbitrażowego. Ścisłe przestrzeganie będzie mogło usunąć obawy i pozwoli uniknąć emigracji, któraby przy obecnych warunkach na rynku pracy nastąpiła trudny problem, zarówno dla uchodźstwa, jak i dla ludności, wśród której szukałoby ono schronienia.

Jednakże bez względu na zaufanie, które w przyszłości wynikałoby z oświadczeń rządu niemieckiego i towarzyszących mu gwarancji międzynarodowych, istnieje już teraz problem uchodźców saarskich. Już nazajutrz po plebiscytem na granicy francuskiej pojawili się liczni mieszkańcy Saary. Sytuacja Ligi Nar. w stosunku do uchodźców saarskich jest zdaniem Francji, odmienne od tej, w której Liga znajdowała się wobec innych uchodźców. W ciągu 15 lat

Liga administrowała Zagłębiem Saary, której mieszkańcy są jak gdyby jej poddani. Większość tych, którzy pragną obecnie wyemigrować, głosowała zapewne za utrzymaniem administracji Ligi, to też Liga ma wobec nich bezpośrednią odpowiedzialność. Wynikają z tego

przedewszystkiem konsekwencje natury finansowej. Ciężary związane z utrzymaniem i umieszczeniem uchodźstwa Saary muszą obciążyć budżet Ligi.

Jeszcze bardziej drażliwy i niemożliwy do rozwiązania, bez współpracy Ligi problem, stanowi kwestja umieszczenia uchodźców. Liga ma w tym względzie dłuższe doświadczenie i posiada wyspecjalizowane organa. Może ona odwołać się do nich lub też stworzyć specjalne organa. W najbliższych miesiącach rząd francuski będzie musiał repatriować kilka tysięcy obywateli francuskich zamieszkujących dotychczas Saarę i ci już stanowiąc będą poważny problem. Niemniej rząd francuski kierując się humanitaryzmem, nie zamknął granic, przygotował mieszkania i zasiłki, ale nie mógłby brać na siebie tych ciężarów.

Po zapoznaniu się z memoriałem Rady Ligi wysłuchała oświadczenia sekretarza generalnego Ligi, który podkreślił, że budżet Ligi nie ma kredytów, które mogłaby obciążyć wydatkami na rzecz uchodźców. Jeżeliby najbliższe Zgromadzenie Ligi zdecydowało wpisać do budżetu tego rodzaju wydatki, to mogłoby to nastąpić tylko począwszy od 1. stycznia 1936. Na wniosek przewodniczącego Rada Ligi, przyjmując do wiadomości memoriał francuski, powierzyła swemu sprawozdawcy dla spraw uchodźców opracowanie przy współpracy komitetu trzech odpowiednich propozycji, które Rada rozpatrzy na swej następnej sesji.

27-krotny morderca - komunista przed sądem

BUDAPESZT 21. 1. (PAT). Przed sądem wyjątkowym rozpoczął się dziś proces czerwonej gwardji i komisarza rządu komunistycznego z r. 1919 na Węgrzech, Rakossyiego, sędzonego za działalność w czasie przewrotu komunistycznego.

Akt oskarżenia zarzuca mu popełnienie 27 morderstw, a w 70 wypadkach

podżeganie do mordu, oraz oszustwa pieniężne. Rakossyi przyznaje, że był komendantem czerwonej straży. Stwierdza on dalej, że komunistom nie napotkali na żaden opór. Oskarżony zasłania się brakiem pamięci. Rozprawie przysłuchiwali się trzej przedstawiciele rządu sowieckiego.

Proces kryminalny, czy polityczna rozprawa?

WARSZAWA 21. 1. (Tel. wł. G.). W sądzie okręgowym rozpoczął się dziś wielki proces przeciw 8 członkom zarządu Banku Spółdzielczego przemysłowców pułtuskich, oskarżonych o udzielanie pożyczek osobom nieodpowiedzialnym finansowo oraz działanie na szkodę Banku.

W olbrzymim akcie oskarżenia znajdują się dziwnie brzmiące zarzuty, że Bank niezależnie od ofiar na cele społeczne, uchwalanych corocznie przez ogólne zebranie, wypłacił również sumy „bez żadnego uzasadnienia prawnego” na Towarzystwa: Rozwój, Sokół i Narodową Organizację Kobiet. Jednemu

Dr. JAN DZIURZYNSKI

przeżywszy lat 64, zaopatrzone św. Sakramentami, zmarł dnia 20 b. m. Pogrzeb odbędzie się z krypty O. O. Bernardynów, dnia 22. I. 1935 r., o godzinie 3. popołudniu

RODZINA.

Nabożeństwo Żałobne za duszę ś. p. Zmarłego odprawione zostanie dnia 23. I. 1935 r., o godzinie 9. rano, w kościele św. Mikołaja.

207

z pośród oskarżonych zarzuca się, że kupił mundury dla członków Sokola, że kosztowały one około 1.000 zł., a zapłacił za nie Bank W dochodzeniach dużą uwagę zwracano na te fakty wobec czego oskarżeni dowodzą, że wytoczenie procesu nastąpiło z pobudek politycznych i jest następstwem rozgrywki ze strony różnych niechętnych osób w Pułtusk, które wyzyskały okazy przy załamaniu się finansowym Banku.

W obronie głównych oskarżonych występują adwokaci: Borowski, Schmidt i Staryszak. Rozprawa przez dwa dni toczyć się będzie w Warszawie, poczem sąd wyjedzie do Pułtusk, aby przesłuchać mieszkających tam świadków.

Płk. Pytel prezesem Związku Legionistów

LWÓW 21. 1. (PAT). Na pierwszym swem posiedzeniu ukonstytuował się zarząd lwowskiego koła Zw. Legionistów w następującym składzie: prezes płk. Bolesław Pytel, wiceprezes kpt. Stan. Czaszka, mjr. Ant. Głanowski, i Józef Ostrzycki. Sekretarz mjr. Edw. Brajewski, skarbnik Kaz. Bogdanowicz.

Kronika telegraficzna

WARSZAWA. Dziś odbyła się serdeczna uroczystość dla weteranów z 1863 roku, urządzona przez Związek 4-ckich szkół Rodziny Wojskowej.

KATOWICE. Na kopalni „Wujek” drużynie ratowniczej udało się wydobyć zwłoki jednego z dwóch zasypanych górników, ładowacza kopalnianego który, jak widać z licznych ran, zmarł bezpośrednio po katastrofie. Dalsza akcja ratunkowa w toku.

PARYŻ. Przekazanie władzy nad Zagłębiem dokonane zostanie w imieniu Ligi Narodów nie przez bar. Aloisiego, lecz przez prezyd. Knoxa.

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Saarbrücken, że aresztowano tam 10-ciu wydalonych z frontu niemieckiego w Altenbergu pod zarzutem wyrządzenia szkód kopalniom państwowym.

SAARBRÜCKEN. Agencja Havasa donosi, iż górnik francuski pobity przez narodowych socjalistów złożył skargę w najwyższym trybunale plebiscytowym. Ubiegłej nocy w Volklingen narodowi socjaliści pobili do krwi dwóch członków frontu jedności.

GARMISCH - PARTENKIRCHEN. Na skoczni olimpijskiej odbył się pierwszy nocny konkurs skoków narciarskich przy świetle reflektorów. Najlepszy wynik osiągnął Toni Bader 48 m, Gumpold i Kemser skoczyli na 50 m. z upadkiem.

TOKIO. Rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że aktywność wojsk chińskich w prowincji Dżehol spowodować może konieczność demonstracji wojskowej.

Piece i kuchnie kaflowe szamotowe

pierwszej jakości

poleca po cenach konkurencyjnych Piotr Rohatyński/Lwów, Kościuszki 1A telef. 39-93 P. K. O. 503.223.

Przyjmuje się wszelkie reperacje i czyszczenie pieców ze sadzy. 1951

MŁODZI

organ

młodzi i z y narodowej

Prenumerata roczna 1'60 zł.

Prenumerata półroczna 0'90 zł.

Dla starszego społeczeństwa o 100 proc. drożej. 10392

Konto czekowe nr. 503.010.

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

Pokój
dla pana centrum Lwów, Kącik 18. III. Ogł. 9-10, 3-4 10425

2-osobowy
pokój z utrzymaniem bez Lwów Pełczyńska 3. m. 5. I p. 10414

Mały
lekał sklepowy na wytwórnię odzieży poszukiwany blisko centrum. Zgłoszenia pod „Czasz gwarantowany” do Kurjera, z pedaniem warunków. 10325

Poszuk pracy
Technik
poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, przez pół dnia, — jako korespondent, urzędnik manipulacyjny, rysownik, może udzielać również lekcji z zakresu gimn. mat.-przyrod. Zgłoszenia do Administracji Kurjera, Lwów, Zimer. 10 pod „Zdolny technik” 10371

Emigrant
szukany zagranicą, katolik samotny, pracowity, obowiązkowy, wiek średni, prosi o jakikolwiek pracę fizyczną, na skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera, Lwów, Zimerowicza 10 pod „Bezradny” 10371

Pierwszorzędny
kucharz poszukuje posady. Listy do Administracji Kurjera, Lwów, Zimer. 10 pod „Kawaler” 10420

Osoba
która jest na probostwie zmiennie chętnie posadę do 2 starszych osób. Posiada długoletnio świadectwa. Lwów, Lewandówka woste-restante Dwerzanińska, 10432

Szofer
lat 24 poszukuje posady — obejmie także miejsce woznego lub tem podobne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimer. 10 pod „Pylar 24” 10433

Wolne posady
Ogłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Panna
do sklepu spożywczego z kawiarnią i praktykant potrzebni Górski Lwów, ul. Kamieniecka 24. „Nowy Lwów” 10416

Biuro Pracy
przy Izbie Lekarskiej lwowskiej zawiadamia, że Ubezpieczalnia Społeczna we Lwowie ogłosiła konkurs na stanowisko: 1) 1 lekarza administracyjnego (obwodowego) z siedzibą we Lwowie, 2) 15 lekarzy domowych z siedzibą we Lwowie, 3) 6 lekarzy domowych po jednym z siedzibą w Niemirówiu, Choleńowie, Zimnej Wodzie, Bóbrce, Zbełskach i Dawidowie. Podania należy nadsyłać na ręce lekarza Naczelnego Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie, ul. Brajerowska 8, w terminie do dnia 25. stycznia 1935. godzina 12-ta w południe. 10373

Przyjmę
gospodynię — kucharkę pracownią i uczciwą na wiejską skromną plebsję. Probstwo Bruchenthal n. Uhnów. 10395

Lepsza
dziewczyna, z dobrem gotowaniem potrzebna na prowincję, koło Lwowa. Zgłoszenia: Lwów Lwowskich Dzieci 37 I p. na Lwowskich Dzieci 37 I p. 10415

Nauka

Dorostych,
młodzież egzaminowe przygotowuje profesor. Niemieckie lektury maturalne. Lwów, Kurkowa 26. II. 9. 10406

Państwowa
Szkoła Ekonomiczno-Handlowa, Lwów, pl. Strzelecki 8, otwiera Kurs 5-ciomiesięczny Księgowo-Spółdzielczy 4 lato o 1935. Wpisz przyjmuje sekretariat w godzinach rannych i wieczornych. 209

Nauczyciel
tańców dla osób z towarzystwa Wieczysty Rytm Lwów, Kopernika 16. 10324

Udzielowska

Rozluź
via Sianki. Wspaniałe terenociarciarstwo-turystyczne. Pensjonat „Janina” poleca pokoje z utrzymaniem. Ceny najniższe. 26327

Rabka
Pensjonat „HELIOS”, przeniesiony do „Pałacyku Babuni”, luksusowy — otwarty cały rok dla swych przyjaciół. Oktawja Piechocka, telefon 170 i 265. 2136

OGŁOSZENIA
W „KURJERZE”
SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Różne

Gdy się pepsuje eś w Twojej brzozy — „Galwanoplat” naprawi starannie już od 50 groszy. Lwów, Kopernika 14 naprzeciw Kina. 1311

Ruszt
do pieców, łopatk i kubły poleca F-a CHLADEK, Rynek 45 1996

Przerabianie
siatek druczanych, łózek na tapczany, materaców, otoman, kanapek wraz z dezynfekcją, Fabryka Zaksa Lwów, Lindego 6. tel. 79-99. 1677

Manicure pierwszorzędnie wykonuje i szybko, Zakład fryzjerstwa damskiego i męskiego F-a Michalski, Lwów
ul. Zybliekiewicza 49
31850

Znana Pracownia kufrow walizek, torb szkolnych, biurowych i podróży
M. Krzemieńskiego
obecnie Lwów, Lyczakowska 33

Łóżka żelazne

Tapczany metalowa
PROCKO
Lwów, ul. Lyczakowska 4.
Telefon 74-80.
Fabryka Torcjarska 10.
Telefon 15-88. 114

Bit Aizng
męską i damską, pończochy, skarpetki, rakawiczki, krawaty w wielkim wyborze pałosa firma
ZYGMUNT ZALESKI
Lwów, Bełmów 4. 1103

Chrześcijański
Zakład radio-techniczny Zurek Jan Lwów, Sykstuska 10 w podwórzu przerabia, ulepsza radio-aparaty 10239

Humor zagraniczny

— A więc razem przez życie, przez uciechy i zmartwienie.
— Zmartwienia? Kłody ja ich nie mam, najdroższa!
— Uspokój się. Będiesz miała po ślubie!
(Le Rire — Paryż). S. F.

ZMIERZCH IZRAELA
H. ROLICKIEGO
wydanie III.
po niższej cenie zł. 4.50
do nabycia
w Kantorze Kurjera, Lwów, Zimerowicza 10.
Wysyłkę na prowincję uskutecznią się po nadesłaniu należności zgóry z doliczeniem kosztów przesyłki w kwocie zł. 1.30 (Razem zł. 5.80). 15983

Jak ogłaszać, to w Kurjerze!

Meble
do wszelkich pokoi oraz oryginalne antyki najkorzystniejszej cenie można w WYTWÓRNI MEBLI Fr. Zielińskiego Lwów, Kollataja 5 w podwórzu. Stale na składzie. 848

Pieniądz
to zdrowie. zdrowie to doskonalne obiady z trzech dań złotych. Kasyno Pocztowe, Japońska 9. 10411

Abiturjenci
sprawne fotografie tabelez Zakład Skórskiego Lwów, Kopernika 22. 34732

Przedtem tel. 51-89
obecnie 83-37
Lwów, Blacharska 9 II p. drzwi 3. Najtaniej we Lwowie powiela, pisze matryce, przepisuje (str. 20 gr. kopje 5 gr.) Po francusku i niemiecku. 1106

Urządzenia
oświetlenia elektrycznego — dzwonków, telefonów, gramofonów, wykonuje tanio i solidnie „Elektra” Lwów Pasaz Mikolascha tel. 10-85. 1144

Zarówki
oszczędnościowe najtaniej „Lux” Lwów, Akademicka 15. 157

Zegary, budziki naprawia precyzyjnie fachowo pod gwarancją WANDER Lwów, Szajnoch 1 boczna Kopernika. Kupuje złote zęby, złoto, srebro monety złote i srebrne, karty zastawnicze, placę ceny najwyższe. 1405

Bańki
pijawki stawia specjalista Józef Michalski, ul. Zybliekiewicza 49. 32063

Stowarzyszenie
dla Przemysłu Przewodowego we Lwowie, zawiadamia, że dnia 1/II. 1935. odbędzie się Walne Zgromadzenie i zmiana statutu o godz. 7 wieczorem, a w razie braku kompletu członków — o godz. 8 w czwartek tegoż dnia — w lokalu przy ul. Skarbowski 5. 10421

Przy grypie
działa skutecznie TABLETKI PRZECIW GRYPIE, wedle przepisu Dr. Opolskiego, wyrobu Apteki Mikolascha, Lwów, Kopernika 1. 2119

Papiery techniczne
i przybory po cenach niskich poleca Ant. JAMINSKI, Lwów, Szajnoch 2 tel. 78-76. 147

Salon Gorsców „Autinea” Piłsudskiego 11a tel. 12-32 wykonuje według najnowszych modeli wiedeńskich i paryskich. Gorscy napierśniki, opaski kooperacyjne i na czas ciężkiego wykonania wykwintne. Ceny najniższe. Warunki dogodne. 172

5 zł. miesięcznie
nauka pisanja na maszynie. Przyjmuje przepisywanie, str. 20 gr. powielanie 100 szt. 270 wypeczycz maszynę od 10 zł Biuro czynne od 9-20-tej bez przerwy. Michalski Lwów, Fredr 7. tel. 7-43. 191

OGŁOSZENIA
W „KURJERZE”
SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Buciki narciarskie na podwójnej nieprzemakalnej skórze Waterproof z błoną rybią wykonuje F-a „A-R-K-A” Lwów, ul. Zimerowicza 17, gwarancja 4-letnia. 425

Niema kryzysu
bo w firmie Piotra Łozińskiego Lwów, Rynek 26. Wydaje się śniadania, kolacje, piwo eksp. po cenie reklamowej 30 gr. 30514

Pracownia
krawiecka Zygmunta Szymańskiego Czarnaćkiego 3 tel. 42-64 wykonuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące 3060

Piotr
Kaliński Pierwszorzędna Pracownia sukien męskich Lwów, ul. Walswa 19 telefon 60-27 Na składzie doborowe materiały Robota solidna. Ceny przystępne. 30637

HERBATA
Herbata nie pakuj w drogie kartonowe pudełka i ozdobne kolorowe papiery, które niepodnoszą jakości lecz cenę. Sprzedaj herbatę DOBRA, pakowaną w skromnych i tanich kartonach. Najnowszy sposób pakowania towarów kolektalnych na żądanie.

RIEDLA
Aromatyczna, ciemno naciągająca o wybornym smaku
CEJLONSKA 1438
w cenie zł. 1.40-4.50 za 10 dk.
CHINSKA
w cenie zł. 1.40-3.— za 10 dk.

Centrala: Lwów, ul. Rutowskiego 3.
Filje: ul. Gródecka 74, pl. Unji Brzeskiej 5 ul. Potockiego 38

DENNIK OGŁOSZEN:

Reklamy w tekście	Różne reklamy:	Ogłoszenia drobne:	UWAGI:
Na 1-szej stronie . . . . . zł. 1.50	Komunikaty i artykuły reklamowe . . . . . 1.—	Ogłoszenia za tekstem za mm. . . . . zł. 0.30	Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia sensu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dnia 3-cich, zamieszczone do dat 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 25 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-ej
Cała 1-sza strona . . . . . 1.200.—	Na stronie kronikarskiej 0.80	Na ost. stronie i wśród drob. (6 lam.) 0.10	
Na 2-giej i 3-iej stronie 0.80	W dodatku literacko-naukowym . . . . . 1.—	Ogłoszenia drobne za słowo 0.10	
Cała 2-ga lub 3-cia strona . . . . . 800.—	Nekrologi do 700 mm. 0.50	Matrymonjalne 0.20	
na dalszych stronach tekstu 0.70	„ 300 . . . . . 0.80	Dla poszukujących pracy za słowo 0.03	
Cała strona . . . . . 600.—	„ powyżej 300 mm. . . . . 1.—	Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.	

Podstawą obliczenia jest 1 mjm w 1 lamle. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych kosztują o 20% drożej.